

Innkalling

Utval: Stranda kontrollutval
Møtestad: Stranda rådhus, møterom Øyna
Dato: 14.05.2024
Tidspunkt: Kl. 17:00

Den som har lovleg forfall eller vil ha vurdert habilitet til ei eller fleire av sakene, må melde frå snarast mogleg til sekretariatet på e-post: post@sksiks.no eller på telefon 926 11735

Varamedlem møter etter nærare innkalling frå sekretariatet.

Sakliste

PS 12/24 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
PS 13/24 Meldingar
MS 06/24 Nyheitsbrev frå FKT (forum for kontroll og revisjon)
MS 07/24 Oppdatering om arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV) til Stranda kontrollutval 14.05.2024.
MS 08/24 Førespurnad om trepartsamarbeidet mellom Stranda kommune, Flakkgruppen AS og Møre og Romsdal Fylkeskommune.
PS 14/24 Uttale om årerekneskap og årsmelding 2023 Stranda kommune
PS 15/24 Rapport frå revisor etter årsoppgjeret 2023

Ålesund, 07.05.2024

Helge Kvame
Leiar kontrollutval

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 12/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet godkjenne innkalling, sakliste og protokoll slik den ligg føre.

Vedlegg

Møteprotokoll - Stranda kontrollutval - 02.04.2024

Møteprotokoll

Utval: Stranda kontrollutval
Møtestad: Stranda rådhus, formannskapssalen
Dato: 02.04.2024
Tidspunkt: kl. 17:00 - 18:40

Følgjande medlemmer møtte

Christina M. De Vries
Eva Rinde Habostad
Helge Kvame
Per Kristian Støbbakk
Petter Hjørungdal

Møtenotat

Frå Møre og Romsdal Revisjon SA (samvireforetak) møtte oppdragsansvarleg revisor Kathrin Haram.

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte Bjørn Tømmerdal.

Stranda kontrollutval valde å handsame sak 09/24 uttale om årsrekneskap og årsmelding 2023 Stranda Hamnevesen KF fyrst i møte.

Hamnesjef Rita Maråk fekk høve til å seie litt om hamna sine utfordringar knytt til nullutslipp kravet i versarvfjordane.

Stranda kontrollutval bestemte å endre dato for siste møte i 2024. Ny dato er tysdag 5. november 2024 kl. 17.00.

Helge Kvame
Leiar kontrollutval

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS

Sakliste

- PS 07/24 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
- PS 08/24 Meldingar
- MS 03/24 Melding til Stranda kontrollutval. Val av medlem og varamedlem til representantskapet i SKS IKS
- MS 04/24 Program Fagkonferanse for kontrollutval på Gardermoen 04.06 - 05.06.2024 - Forum for kontroll og tilsyn
- MS 05/24 Statusrapport - vedtak Stranda kommunestyre 2023
- PS 09/24 Uttale om årsrekneskap og årsmelding 2023 Stranda Hamnevesen KF
- PS 10/24 Undervegsrapportering for arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV)
- PS 11/24 Kontrollutvalet si "påsjå" rolle

PS 07/24 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 07/24 Vedtak:

Stranda kontrollutval godkjenne innkalling, sakliste og protokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

Behandling

Samrøystes votering.

PS 08/24 Meldingar

MS 03/24 Melding til Stranda kontrollutval. Val av medlem og varamedlem til representantskapet i SKS IKS

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 03/24 Vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Behandling

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

MS 04/24 Program Fagkonferanse for kontrollutval på Gardermoen 04.06 - 05.06.2024 - Forum for kontroll og tilsyn

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 04/24 Vedtak:

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande. Stranda kontrollutval vel å melde på fylgjande person (ar):

Stranda kontrollutval melde på P.K. Støbakk og Helge Kvame.

Behandling

Stranda kontrollutval melde på P.K. Støbakk og Helge Kvame.

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande. Stranda kontrollutval vel å melde på fylgjande person (ar):

MS 05/24 Statusrapport - vedtak Stranda kommunestyre 2023

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 05/24 Vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga om statusrapport - vedtak Stranda kommunestyre 2023 til vitande.

Behandling

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga om statusrapport - vedtak Stranda kommunestyre 2023 til vitande.

PS 09/24 Uttale om årsrekneskap og årsmelding 2023 Stranda Hamnevesen KF

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 09/24 Vedtak:

Kontrollutvalet tilrår Stranda kommunestyre å godkjenne årsrekneskap og årsmelding 2023 for Stranda hamnevesen KF.

Behandling

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tilrår Stranda kommunestyre å godkjenne årsrekneskap og årsmelding 2023 for Stranda hamnevesen KF.

PS 10/24 Undervegsrapportering for arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV)

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 10/24 Vedtak:

Stranda kontrollutval tek orienteringa kring arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV) til vitande.

Behandling

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Stranda kontrollutval tek orienteringa kring arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV) til vitande.

PS 11/24 Kontrollutvalet si "påsjå" rolle

Stranda kontrollutval 02.04.2024

STKU 11/24 Vedtak:

Stranda kontrollutval tek saka om påsjå rolla overfor revisjonen til vitande.

Behandling

Samrøystes votering.

Sekretariatet si tilråding:

Stranda kontrollutval tek saka om påsjå rolla overfor revisjonen til vitande.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 13/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Meldingar

Underliggende saker

- 06/24 Nyheitsbrev frå FKT (forum for kontroll og revisjon)
- 07/24 Oppdatering om arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV) til Stranda kontrollutval 14.05.2024.
- 08/24 Førespurnad om trepartsamarbeidet mellom Stranda kommune, Flakkgruppen AS og Møre og Romsdal Fylkeskommune.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
MS 06/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Nyheitsbrev frå FKT (forum for kontroll og revisjon) Stranda kontrollutval

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Bakgrunn:

Sjå vedlagte nyheitsbrev frå FKT (forum for kontroll og revisjon).

Vedlegg

Nyhetsbrev april 2024 Forum for kontroll og tilsyn

Ny veileder

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) har samarbeidet om å utarbeide en veileder for risiko- og vesentlighetsvurdering, plan for forvaltningsrevisjon og plan eierskapskontroll.

[Veileder](#)

Veiviser for å hindre data-angrep og digitale hendelser

KS har en pågående kampanje om informasjonssikkerhet og personvern for ansatte i kommuner og fylkeskommuner. Målet med prosjektet er å utløse en «refleks» hos ansatte som gjør at sikkerhet er noe som faller helt naturlig i den digitaliserte hverdagen.

Kampanjen består av ti temaer

[Kampanjen](#)

Høyeste antall klager til Sivilombudet noen gang

Det fremgår av årsmeldingen at hele 30 % av alle klagen til Sivilombudet dreier seg om mangel på svar fra forvaltningen eller at det tar for lang tid å få en avgjørelse. Antallet slike klager har økt de siste årene. Det har også vært en økning i klager som gjelder utlendingssaker, offentlighet og innsyn.

[Årsmeldingen](#)

Anskaffelser topp tre blant kommunale risikoområder

To undersøkelser i regi av foreningen NKRF – kontroll og revisjon i kommunene forteller om stor oppmerksomhet om anskaffelser i kommunale kontrollutvalg og blant de enhetene som står for revisjon i kommune-Norge.

[Undersøkelsene](#)

Register for statssekretærer og politiske rådgjevarar sine verv og økonomiske interesser

– Openheit om verv og økonomiske interesser er ein heilt sentral verdi i eit demokratisk samfunn. Med dette registeret følgjer vi opp tilrådinga frå Europarådets antikorrupsjonsorgan og legg betre til rette for at innbyggjarane kan ha tillit til politikarane, seier kommunal- og distriktsminister Erling Sande.

[Registeret](#)

De viktige planutvalgene

Landets planutvalg har en avgjørende rolle i å forvalte kommunenes planer i møte med private reguleringsplaner. For å støtte opp om dette viktige arbeidet har Våre steder, på vegne av KS, utarbeidet fire filmer som grunnlag for refleksjon i planutvalgene.

[Filmene](#)

Hold deg faglig oppdatert med FKT

Husk å melde deg på FKTs fagkonferanse 4. - 5. juni.

[Lenkje til informasjon og påmelding](#)

Copyright © 2024 Forum for kontroll og tilsyn, All rights reserved.

Vår adresse:

Forum for kontroll og tilsyn

Kristian Augusts Gate 14

0164 Oslo

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
MS 07/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Oppdatering om arbeidet med risiko- og vesentlegvurdering (ROV) til Stranda kontrollutval 14.05.2024. Stranda kontrollutval

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande. Stranda kontrollutval vel å arrangere eit ekstra møte tysdag 13. august 2024 for å avslutte arbeidet med ROVen.

Bakgrunn:

Sekretariatet har på vegne av Stranda kontrollutval motteke vedlagde epost datert 29. april 2024 frå Ingrid Walstad Larsen hos Møre og Romsdal Revisjon SA.

Med bakgrunn i framlagde informasjon foreslår sekretariatet at Stranda kontrollutval tek eit ekstra møte i midten av august. Dette for å avslutte arbeidet med ROV analysen og slik rekke kravet om at plan for forvaltningsrevisjon skal handsamast av kommunestyret innan utgangen av første ordinære driftsår for kommunestyret.

Som det kjem fram av e-posten frå revisjonen kom dei diverre seint i gang med arbeidet med ROVen.

Vedlegg

Underveisrapportering ROV til KU Stranda 14. mai

Emne: Underveisrapportering ROV til KU Stranda 14. mai

Kopi: Møre og Romsdal Revisjon SA <post@mrrevisjon.no>, Charlotte Blomvik <charlotte.blomvik@mrrevisjon.no>

Til: Bjørn Tømmerdal <bjorn.tommerdal@sksiks.no>

Sendt: 29.04.2024 13:25:38

Fra: Ingrid Walstad Larsen <ingrid.walstad.larsen@mrrevisjon.no>

Hei!

Her kommer en liten underveisrapportering på Stranda. Vi har spørreundersøkelse for ledere og politikere (gruppeledere) ute. Det jobbes nå med datainnhenting og rapportskrivning. Vi vil supplere med intervju der vi ser det er behov ut fra dokumentinnhenting og spørreundersøkelse. Rapporten sendes ut på faktasjekk til kommunen og ordfører i mai, og endelig rapport vil foreligge i (starten på/første halvdel av) juni.

Med vennlig hilsen

MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA

Ingrid Walstad Larsen

Fagansvarlig forvaltningsrevisjon/ oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Tlf. 98 48 61 38

ingrid.walstad.larsen@mrrevisjon.no

Saksframlegg

Saknr.	Utval	Møtedato
MS 08/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Førespurnad om trepartsamarbeidet mellom Stranda kommune, Flakkgruppen AS og Møre og Romsdal Fylkeskommune. Stranda kontrollutval

Sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Bakgrunn:

Kontrollutvalsekretariatet fekk vedlagde førespurnad frå leiar av kontrollutvalet Helge Kvame og medlem av kontrollutvalet Per Knut Støbbakk den 16. april 2024. Vedlagde svarbrev blei sendt frå sekretariatet den 17. april 2024.

Vurdering:

Som det går fram av svarbrevet er det noko uklart for sekretariatet kva sider ved dette "trepartsamarbeidet" som kontrollutvalet bør sjå nærare på og kva type kontrollhandling som eventuelt skal setjas i verk. Stranda kontrollutval bør difor på møte 14. mai 2024 som kollegium diskutere nærare ei tydeleg problemstilling for kva som skal være kontrollutvalet si oppgåve viss kontrollutvalet ynskjer å gå vidare med førespurnaden. Det kan være greit å minne om kontrollutvalet si mynde slik ho er gjengitt på side 18 i Kontrollutvalsboka:

Myndet til kontrollutvalet er knytt til gjennomføringa av kontrolloppgåvene til utvalet. Dette inneber å setje i verk forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og andre undersøkingar i kommunen og dessutan å sjå til at årsrekneskapan blir forsvarleg revidert.

Kontrollutvalet har ikkje noko mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga, og utvalet kan heller ikkje overprøve politiske prioriteringar som er gjort av folkevalde organ. Kontrollutvalet skal ikkje vurdere om politiske vedtak er føremålstenlege.

For ordens skuld kan det være greit å omtale trepartsamarbeidet med riktig nevning. Hellesylt Turist- og Beredskapskai AS er ifølge opplysningar på proff.no eit selskap kor Stranda kommune eig 5000 aksjar, Flakkgruppen AS eig 5000 aksjar og Møre og Romsdal Fylkeskommune eig 5000 aksjar. Dette utgjer ein eigarandel på 33.33 % på kvar av eigarane. Inge Hole er ført opp som dagleg leiar og styreleiar er Jon Aasen.

Hausten 2023 valde Fylkestinget å selja seg ut av selskapet.

Om selskapet kan ein lese fylgjande:

Vedtekstfesta formål

Eie og forvalte fast eiendom, herunder drive utleie til blant annet næringsvirksomhet, samt alt som står i forbindelse med dette, herunder deltakelse i andre selskaper med lignende virksomhet.

For kontrollutvalet sin vidare diskusjon i møte 14. mai 2024 er det viktig å være kjend med det handlingsrommet utvalet har i AS (aksjeselskap). Vedlagt er og utdrag frå Kontrollutvalsboka kapittel 8, Eigarskapskontroll. Her er det drøfta nærare type selskap, handlingsrommet til kontrollutvalet og kontrollutvalet sine verktøy.

Førebels konklusjon:

Meldinga frå Støbbakk og Kvame bør diskuterast på møte 14. juni for å sjå om kontrollutvalet som organ er einige om dette er ei sak for kontrollutvalet eller ikkje.

Meldinga leggst fram med tilråding om at kontrollutvalet tek den til vitande. Utvalet kan sjølve fremme alternative forslag med bakgrunn i diskusjonen.

Vedlegg

Førespurnad om etablert samarbeid - kaia på Hellesylt

Stadfesting av mottatt førespurnad om etablert samarbeid - kaia på Hellesylt

Kontrollutvalsboka om eigarskapskontroll

Emne: Kaia på Hellesylt - "trepartssamarbeidet" - Et etablert AS mellom Flakk - Stranda
Kommune og Fylket

Til: helgemathiaskvame <helgemathiaskvame@gmail.com>, Bjørn Tømmerdal
<bjorn.tommerdal@sksiks.no>

Sendt: 16.04.2024 10:55:35

Fra: PK Støbakk <pkstobakk@icloud.com>
Helge Kvame

Viser til dagens samtale vedrørende AS'et etablert i det såkalte «trepartssamarbeidet» mellom Knut Flakk, Stranda Kommune og M & R fylke med formål om å flytte dagens bilfergekai på Hellesylt for å etablere ei ny «på nedsiden» av gamle-hotellet som er lokalisert i samme område ved sjøkanten.

Det var enighet om at organisasjonsformen som et AS inngår i Kontrollutvalgets virkeområde og at kontrollutvalget kan sette en sak om dette på dagsorden.

Du foreslo at initieringen skulle gå via SKS og det ble avtalt at undertegnede skulle sende en mail til SKS for å få saka på sakskartet til første møte I Stranda Kontrollutvalg i Mai 2024.

Du vil ta kontakt med SKS før møtet.

Jeg er kjent med at du ikke benytter epost i brev og dokumentutveksling og ser det derfor som effektivt at undertegnede sender dagens mail til SKS.

Med vennlig Hilsen
Per Kristian Støbakk

Medlem av Kontrollutvalget
i Stranda Kommune

Helge Kvame
Nymarkvegen 64
6200 STRANDA

Dykkars ref.

Vår ref.
24/42

Dato
17.04.2024

Bekreftelse på mottatt epost frå dykk.

Eg viser til motteken epost frå dykk begge tysdag 16. april 2024 om Hellesylt kai. Eg tenker at denne blir lagt fram på Stranda kontrollutval sitt møte 14. mai 2024 som ei melding. Slik sett kan kontrollutvalet som organ diskutere om dei ynskjer å gå nærare inn på dette og eventuelt kva ein ynskjer å sjå nærare på og om det sorterer under kontrollutvalet sitt mandat og mynde.

Det hadde vore greitt om dykk var litt tydelegare på sjølve problemstillinga. Ut i frå eposten er det litt vanskeleg for meg å sjå kva som kontrollutvalet bør sjå nærare på.

Gje meg beskjed om eg skal innhente noko dokumentasjon eller bakgrunnsstoff før møte 14. mai 2024.

Med helsing
Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS
92611735

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Mottakar
Per Kristian Støbakk Antonusvegen 2 6200 STRANDA

8.

Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll er ei av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet, og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa er under demokratisk styring og kontroll.

Delar av den kommunale verksemda blir organiserte utanfor den ordinære kommunale forvaltninga. Dette kan vere i form av aksjeselskap, interkommunale selskap eller andre sjølvstendige rettssubjekt.

Slike fristilte organisasjonar kan vere ei utfordring for folkevald styring, innsyn og kontroll fordi dei ligg utanfor kommunestyret si direkte styring og

Organisasjonsform og lovheimel	Type organ	
Kommunalt føretak (kompl. kap. 9)	Forvaltningsorgan. Kommunen kan avgjere at utvalde tenesteområde kan organiseras som kommunalt føretak. Føretaket er framleis ein del av kommunen.	
Kommunalt oppgåvefelleskap (kompl. kap. 19) Interkommunalt politisk råd (kompl. kap. 20)	Forvaltningsorgan. To eller fleire kommunar kan opprette eit kommunalt oppgåvefelleskap til å løyse felles oppgåver.	
Vertskommunesamarbeid (kompl. kap. 20)	Forvaltningsorgan. Ein kommune overlèt utføringa av lovpålagde oppgåver til ein vertskommune.	
Interkommunalt selskap (IKS) (IKS-lova)	Eige rettssubjekt som er regulert av IKS-lova. Eit IKS er eit selskap der berre kommunar kan delta, men det er rettsleg og økonomisk åtskild frå deltakarkommunane.	
Aksjeselskap (AS) – heileigd av kommunale aktørar (aksjelova)	Eige rettssubjekt.	
AS – deleigd av kommunale aktørar (aksjelova)	Eige rettssubjekt.	
Samvirkeføretak (SA) (samvirkelova)	Eige rettssubjekt. Samvirkeføretaket er ei samanslutning med hovudføre mål å fremje dei økonomiske interessene til medlemmene ved at desse deltek i verksemda til føretaket, som forbrukarar, leverandørar eller liknande.	
Stifting (stiftingslova)	Eige rettssubjekt. Med stifting blir det forstått at ein formuesverdi er stilt til rådvelde for eit bestemt føremål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annan art. Når stiftinga er oppretta, har opprettaren ikkje lenger rådvelde over formuesverdien som er overført til stiftinga.	

kommunedirektøren sitt internkontrollansvar. Korleis kommunestyret forvaltar eigarskapane sine, er viktig for å sikre kvalitet på tenester og god forvaltning av dei kommunale verdiane. God forvaltning av eigarskapane er også viktig for omdømmet til kommunen. Føremålet med eigarskapen og eventuelle prinsipp for korleis kommunen skal drive eigarstyring, er gode utgangspunkt for kontrollutvala når dei skal sjå til at eigarskapane blir forvalta i tråd med kommunestyret sine vedtak og føresetnader.

Eigarshapskontroll er ei av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet, og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa er under demokratisk styring og kontroll. Det er revisor som skal utføre eigarskapskontroll.

Eigarstyring

Kommunelova § 26-1 pålegg kommunane å utarbeide ei eigarskapsmelding. Lova inneheld enkelte minimumskrav til kva meldinga skal innehalde. Desse er

- prinsippa kommunen har for eigarstyring
- ei oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemdar som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarande interesser i
- føremålet kommunen har med eigarskapen sin i dei forskjellige verksemdene

KS har utarbeidd tilrådingar knytte til eigarskap, selskapsleiing og kontroll av kommunalt eigde selskap

og føretak (oppdaterte 2020). Desse tilrådingane kan nyttast som supplement til lova når kommunen skal utarbeide ein eigarstrategi og/eller ei eigarskapsmelding.

Kva er eigarskapskontroll?

Kontrollutvalet skal sjå til at det blir gjennomført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap. I heileigde kommunale selskap har kontrollutvalet rett til å vere til stades i generalforsamling, representantskap og andre eigarorgan. Kontrollutvalet og kommunen sin revisor skal difor varslast når det skal haldast slike møte. Det er mest nærliggjande at eigar/deltakarkommunen sender slikt varsel. Det er viktig at kontrollutvalet tek stilling til om dei vil nytte seg av møteretten, både for å halde seg orientert om selskapa, og som eit ledd i sin kontroll.

I all hovudsak skil ein mellom eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet. Praksis tilseier likevel at det er ein glidande overgang mellom desse to hovudkategoriane, og at det i enkelte tilfelle kan vere vanskeleg å skilje mellom kva som inngår i kvar av desse kategoriane. Desse utgjir likevel to åtskilde kontrollformer, og dei er regulerte gjennom kvar sin paragraf i kommunelova.

I eigarskapskontrollen blir det kontrollert «om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper, gjør dette i samsvar med lover og

	Eigarar	Eigarorgan	Kontrollutvalet sine verktøy	Innsyn
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-2.
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-6
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-2 (gjeld vertskommunen).
	Kommunen	Representantskap	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-6.
	Kommunen	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.	Fullt innsyn jf. kompl. § 23-6.
	Kommunen og private aktørar	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.
	Medlemmene	Årsmøte	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.
	Ingen, sjølv eigande	Styret	Ingen, dersom ikkje noko er avtala.	Innsyn må avtalast eller baserast på opne kjelder.

8. EIGARSKAPSKONTROLL

forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring».

Eigarsskapskontroll fokuserer på korleis *kommunen* utøver eigarstyring. Vidare om den som representerer kommunen sine interesser på generalforsamlinga eller i representantskapet, treffer avgjerder i samsvar med relevant lovgjeving og elles opptre i tråd med kommunen sine vedtak og føresetnader for forvaltning av eigarinteressene.

Ein viktig føresetnad for at kontrollutvalet kan gjennomføre eigarsskapskontroll, er at kommunen har tydeleggjort kva strategiar og målsetjingar kommunen har med eigarsskapane. Utgangspunktet for eigarsskapskontrollar vil difor gjerne vere å undersøkje føremåla eller føringane kommunen har for eigarsskapane.

Problemstillingar ved ein eigarsskapskontroll

- Har kommunen etablert tydelege føringar for eigarsskapane sine?
 - Har kommunen ei eigarsskapsmelding?
- Fører kommunen kontroll med sine eigarinteresser?
 - Har kommunen etablert rutinar for oppfølging og evaluering av sine eigarinteresser?
 - Er rutinane gode nok, og blir dei etterlevde?
- Blir eigarinteressene til kommunen utøvde i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing?

Er det mogleg å skilje mellom eigarsskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap?

Det blir i praksis gjennomført ei rekkje kontrollar som kombinerer eigarsskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Dette kan gjelde kontrollar i selskap der ein gjer ei kartlegging av til dømes økonomisk status, innkjøpsrutinar, sjukefråvær og liknande. Dette er undersøkingar som ikkje berre fokuserer på eigarsskapsforvaltninga og kommunen sin kontroll med selskapa, men som også ser på sjølve drifta i det aktuelle selskapet. Samtidig fordjupar ikkje undersøkinga seg slik som ein forvaltningsrevisjon vil gjere. Fleire kontrollar vil også kombinere eigarsskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Kven kan gjennomføre eigarsskapskontroll?

Då den nye kommunelova blei vedteken i 2018, blei eigarsskapskontroll ei oppgåve som berre revisor kan utføre, jf. § 24-2. Dette innebar ei endring frå

tidlegare der også andre enn revisor kunne stå for eigarsskapskontrollen.

Samarbeid mellom sju kommunar om ein felles eigarsskapskontroll og forvaltningsrevisjon

«Det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i Brannvesenet Sør-Rogaland IKS (eierskapskontroll), og en analyse av utvalgte forhold knyttet til selskapets drift og utvikling (forvaltningsrevisjon).»

Problemstillingane som blei utleidd av føremålet, var knytte til følgjande tema:

- eigarane si oppfølging av selskapet
- budsjetttrutinane og rekneskapsrapporteringa til selskapet
- kostnadseffektiviteten til selskapet
- belastninga på eigarkommunane av kostnadene for selskapet
- selskapet si oppfølging av reglar om offentlege anskaffingar og offentlegheit
- selskapet si oppfølging av etikk, arbeidsmiljø og miljøvern

Kven kan kontrollerast?

Eigarsskapskontroll kan i prinsippet gjennomførast av eigarstyringa i alle typar selskap, men omfanget av eigarsskapskontrollen blir påverka av eigarforholda i selskapa. Innsyns- og undersøkingsretten til kontrollutvalet, og/eller revisor, er knytt til følgjande selskap:

- interkommunale selskap (IKS)
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgåvefelleskap
- kommunale aksjeselskap kommunen eig aleine eller saman med andre kommunar eller interkommunale selskap
- heileigde dotterselskap til slike selskap

I desse selskapa har kontrollutvalet i kommunen og revisor rett til å hente inn dei opplysningane dei har behov for, og kan gjennomføre naudsynte undersøkingar.

Dersom kontrollutvalet ynskjer å gjennomføre eigarsskapskontroll i andre selskap, der eigarsskapen er delt med private aktørar eller staten, må kontrollen basere seg på offentleg tilgjengeleg dokumentasjon. Spørsmålet om kven som på vegner av eit aksjeselskap kan gje innsyn i selskapet i samband med forvaltningsrevisjon, må bli avgjort ut frå kompetanseføresegnene i aksjelova. Etter aksjelova § 6-12 høyrer forvaltninga av selskapet inn under styret, og styret representerer selskapet mot omverda, sjå aksjelova § 6-30. Dette tilseier at det som

eit utgangspunkt er styret som avgjer om kontrollutvalet skal få innsyn. Når det gjeld aksjeeigarane sin kompetanse til å gje kontrollutvalet innsyn, må aksjeeigarane avgjere dette gjennom vedtak på generalforsamlinga.

Bestilling

Bestilling av ein eigarskapskontroll tek normalt utgangspunkt i ein plan for eigarskapskontroll. I nokre tilfelle kan kommunestyret på eige initiativ bestille ein eigarskapskontroll, eller det kan kome opp saker i kontrollutvalet som utvalet vel å følgje opp. Dersom ikkje omfang og tilnærming er spesifisert i plan for eigarskapskontroll, vil det i bestillingsfasen vere viktig å definere korleis prosjektet skal utførast, slik at ein sikrar at kontrollutvalet og utførar har lik forståing av oppdraget. Det er difor viktig at utvalet nyttar tid på bestillingsprosessen, for å få utarbeidd ein prosjektplan som er i samsvar med kontrollutvalet sine ynske og som er tilpassa behovet for kontroll i kvart enkelt tilfelle. Prosjektet bør ikkje setjast i gang før kontrollutvalet og utførar har godkjent prosjektplanen eller bestillinga.

I prosjektplanen vil det vere naturleg at følgjande er forhold er omtala:

- tema og eventuelt kva selskap som skal undersøkjast
- bakgrunn
- problemstillingar
- kva type informasjon som skal hentast inn, og korleis
- framdriftsplan
- ressursbruk

Delt eigarskap mellom fleire kommunar

Dersom selskapet som skal kontrollerast, er eigd av fleire kommunar, vil det vere føremålstenleg at kontrollutvala i eigarkommunane samordnar kontrollen for å unngå unødig belastning for selskapet. Dette vil også medverke til å effektivisere ressursbruken i kontrollutvala. I slike tilfelle må kontrollutvala i dei respektive kommunane bli samde om mellom anna:

- Kva revisor skal gjennomføre kontrollen?
- Kva skal kontrollen omfatte, og korleis skal kontrollen gjennomførast (prosjektplan/bestilling)?
- Korleis skal kostnadene fordelast mellom kontrollutvala?
- Korleis skal eigarskapskontrollen rapporterast og følgjast opp?

I mange tilfelle vil det vere kontrollutvalet i den kommunen med størst eigardel som får eit overordna ansvar for samordning. Kostnadene blir ofte fordelte etter storleiken på eigardelen til den einskilde kommunen.

Det er ikkje naudsynt at alle eigarkommunane er med for å kunne gjennomføre ein eigarskapskontroll.

Korleis eigarskapskontrollen skal innrettast i slike samarbeid, kan klårgjerast når selskapet blir etablert, ved at ein kan ta inn i vedtektene for selskapet kven av eigarkommunane som skal ha eit overordna ansvar for å samordne eigarskapskontrollen. Ein slik avtale om samordning kan også innarbeidast i ein selskapsavtale mellom eigarkommunane. Slike avtalar vil likevel ikkje avgrense plikta og retten den einskilde eigarkommunen har til å drive eigarskapskontroll.

Gjennomføring

Eigarskapskontroll skal gjennomførast i samsvar med RSK 002 «Standard for eigarskapskontroll». Det er viktig at eigarskapskontrollen blir gjennomført på ein planmessig måte, og at han er basert på ei risiko- og vesentlegvurdering (jf. plan for eigarskapskontroll i kapittel 6). Det inneber at omfang og fokus kan variere frå selskap til selskap.

Selskapet som blir kontrollert, og den som gjennomfører kommunen sin eigarfunksjon, skal få høve til å uttale seg om innhaldet i rapporten, og eventuelle kommentarar bør gå fram av rapporten. Før rapporten blir send over til kommunestyret, skal han også vere lagd fram for kommunedirektøren for uttale.

Rapportering og handsaming

Kontrollutvalet kan sjølv avgjere korleis revisor skal rapportere til utvalet innanfor rammene av god kommunal revisjonsskikk. Rapporteringa må tilpassast omfanget av eigarskapskontrollen. Rapporten skal sendast frå revisor til sekretariatet. Sekretariatet skal sjå til at rapporten frå eigarskapskontrollen samsvarar med bestillinga, før han blir send over til kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal rapportere resultat av sitt arbeid til kommunestyret. For å sikre at kommunestyret får naudsynt informasjon om status for eigarstyring og oppfølging av eigarskapane, skal kontrollutvalet utan ugrunna opphald sende rapportar til kommunestyret for handsaming. Kommunestyret kan velje å fastsetje nærare retningslinjer om rapportering. Rapportering til kommunestyret etter kvart som rapportar frå eigarskapskontrollar er handsama i kontrollutvalet, gjer det mogleg for kommunestyret å få vedteke forbetringstiltak raskare. Oppdragsansvarleg revisor eller den som stiller i revisor sin stad, har plikt til å møte i kommunestyret når saker som er knytte til oppdraget til revisor, kjem opp, sjå kommunelova § 24-3. Kontrollutvalet skal sjå til at kommunestyret sine vedtak blir følgde opp.

Habilitet og valbarheit for medlemmer i kontrollutvalet ved eigarskapskontroll

Fristilling av verksemder og bruk av selskap fører med seg nye problemstillingar knytte til roller og habilitet i kontrollutvalet. Tilsette i selskap vil som hovudregel ikkje vere inhabile når kontrollutvalet handsamar saker der selskapet er part i saka. Konkrete omstende i ei einskild sak kan likevel føre til at vedkomande må fråtre som inhabil til dømes ved at det ligg føre særigne

forhold som er eigna til å redusere tilliten til at vedkomande er upartisk (sjå kapittel 3).

Det er viktig at kontrollutvalet ved gjennomføring av ein eigarskapskontroll gjer ei grundig vurdering av habiliteten til medlemmene dersom det oppstår tvil. Det er viktig å vurdere om det er grunn til å tru at einskildpersonar si deltaking kan svekkje tilliten til at kontrollutvalet er uavhengig og nøytralt i handsaminga av eigarskapskontrollen.

Oppsummering

- I selskapa som kommunen eig, har kontrollutvalet rett til å ha ein representant til stades på generalforsamlinga og liknande organ.
- Kontrollutvalet må få utarbeidd ein prosjektplan eller ei bestilling som gjer det tydeleg korleis kontrollen skal gjennomførast.
- Dersom det i det aktuelle selskapet er fleire eigarkommunar, bør dei samordne kontrollen seg imellom.
- Det er viktig at eigarskapskontrollen blir gjennomført på ein planmessig måte, og at han er basert på ei risiko- og vesentlegvurdering.
- Resultata av eigarskapskontrollar skal rapporterast til kommunestyret.

Saksframlegg

Saknr.	Utval	Møtedato
PS 14/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Uttale om årerekneskap og årsmelding 2023 Stranda kommune Stranda kontrollutval

Sekretariatet si tilråding:

Etter ei samla vurdering av det kontrollutvalet har fått lagt fram og i dialog med revisor, uttaler kontrollutvalet at Stranda kommunestyre kan godkjenne årsrekneskap og årsmelding 2023 for Stranda kommune.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet har det overordna ansvaret med å sjå til at det blir ført kontroll med at økonomiforvaltninga til kommunen gjeng føre i samsvar med gjeldande avgjerder og vedtak, jf. kommunelova § 23-2. Ansvaret til kontrollutvalet for å føra kontroll med økonomiforvaltninga blir framheva i kommunelova som eit særskilt ansvar ved sida av ansvaret for rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapkontroll.

Kommunelova stiller ei rekke nye og grunnleggande krav til økonomiforvaltning og berekraft i kommunane, jf. kommunelova § 14-1. Dette krev at økonomisk handleevne må varetakast over tid, planar for eiga verksemd og økonomi skal vera realistiske, finansielle middel og gjeld skal forvaltast utan vesentleg finansiell risiko og betalingsforpliktingar skal innfriast ved forfall.

Kommunelova forsterkar altså desse krava og legg ansvaret på kommunestyret til å sjå til at økonomiforvaltninga skjer i tråd med lov, forskrift og eigne bestemmingar. Kontrollutvalet sitt ansvar er å uttala seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet innstiller til vedtak, jfr. kommunelova si § 14-3.

Vurdering:

Kontrollutvalet skal 14. mai 2024 behandla årsrekneskapen og årsmeldinga for 2023 for Stranda kommune som er lagt fram av kommunedirektøren og dessutan tilhøyrande revisjonsmelding datert 15. april 2024.

Kommunen har i 2023 eit netto negativt driftsresultat på 25.264 kr og eit netto driftsresultat i den konsoliderte årsrekneskapen på 24.592.462 kr. Revisor har i revisjonsmeldinga ikkje gitt merknadar til årsrekneskapen eller årsmeldinga.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å bestemma kva uttalen frå kontrollutvalet til årsrekneskap og årsmelding skal innehalda. Verken kommunelova eller kontrollutvalsforskrifta stiller konkrete krav til innhaldet, ut over at den skal knyta seg til forhold i årsrekneskapen eller årsmeldinga og tilhøyrande revisjonsmelding. Vi vil likevel sjå nærare på finansielle måltal og budsjettavvik.

Årsrekneskapen

Kontrollutvalet skal kontrollera at årsrekneskapen er ført i samsvar med lover og reglar og at kommunestyret sine målsetjingar er oppfylt.

Kontrollutvalet kan følgjeleg føreslå endringar i årsrekneskapen, dersom det er skjedd føringar i strid med gjeldande regelverk. Grunnlaget for behandlinga har vore den avlagde årsrekneskapen, kommunedirektøren si årsmelding og revisjonsmeldinga.

I tillegg har oppdragsansvarleg revisor supplert kontrollutvalet med relevant informasjon. Revisor har bekrefta at bokføringa er i tråd med bokføringsregelverket. Ingen avvik er rapportert eller avdekt gjennom året frå kommunerevisjonen.

Kommunedirektøren si årsmelding

Årsmeldinga skal mellom anna omtala forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklinga og stillinga, og om desse varetar den økonomiske handleevna over tid.

Det er nærliggande å vurdere dette som sentrale moment i uttalen frå kontrollutvalet. Årsmeldinga skal innehalda vurdering av :

- kommunen sin måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold som er av vesentleg tyding for kommunen eller innbyggjarane.
- tiltak som er sett i verk og tiltak som blir planlagt sett i verk for å sikra ein høg etisk standard.
- den faktiske tilstanden når det gjeld kjønnslikestilling.
- kva kommunen gjer for å oppfylle aktivitetsplikta til arbeidsgivar etter likestillings- og diskrimineringslova § 26.

Årsmeldinga gir tilfredsstillande opplysningar i forhold til desse punkta. Revisor melder òg i sin revisjonsmelding at årsrekneskapen inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev. Opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Finansielle måltal

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova § 14-1 er å vareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltal for utviklinga av kommuneøkonomien, og vil normalt omtale utviklinga av finansielle måltal i årsmelding. Dette finn oss på side 20 i årsmeldinga.

Budsjettavvik

Kontrollutvalet har i arbeidet sitt med førebuing til uttale om årsrekneskap og årsmelding 2023 fått kunnskap om dei nye krava som blir stilte til kommunedirektøren om å gjere greie for moglege budsjettavvik. Dette er òg omtalt i sjølve årsmeldinga på side 5 og 6 og i revisjonen sin melding på side 2. Her gjer revisjonen greie for det ansvaret som ligg i å forklara både beløpsmessige avvik og premissane for dette.

Samandrag:

Med grunnlag i kontrollutvalet sine aktivitetar retta mot økonomiforvaltninga og etter ei samla vurdering, tilrår kontrollutvalet at årsrekneskap og årsmeldinga for 2023 blir godkjent slik den ligg føre.

Dette bygger på ulike orienteringar og saker frå kommunerevisjonen i løpet av året.

Kontrollutvalet har fått presentert revisjonsplan, forenkla etterlevingskontroll og interimrevisjon. Slik sett har kontrollutvalet eit godt fagleg grunnlag for å gje sin uttale. Revisjonsmeldinga er ei normalmelding gitt utan atterhald. Dette betyr at revisjonen ikkje har avdekt eller påvist vesentlege feil og manglar i kommunen sin rapportering.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold i dialog med revisor som kunne hatt konsekvens for uttalen frå kontrollutvalet, jfr kommunelova § 14-3

Vedlegg

Årsrekneskap 2023 - Stranda kommune
Årsmelding 2023 Stranda kommune

Til kommunestyret i Stranda kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Kommunedirektøren

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Stranda kommune som viser eit netto negativt driftsresultat på kr 25 264 og eit netto driftsresultat i den konsoliderte årsrekneskapen på kr 24 592 462.

Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2023, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- oppfyller kommunekassa sin årsrekneskap gjeldande lovkrav,
- og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2023, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Noreg og International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta "Revisors oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen". Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med krava i lover og forskrifter i Noreg, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Innhenta revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Årsmeldinga

Kommunedirektøren er ansvarleg for informasjonen i årsmeldinga. Vår konklusjon om årsrekneskapen ovanfor dekkjer ikkje informasjonen i årsmeldinga.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese årsmeldinga. Formålet er å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen av årsrekneskapen, eller om informasjonen i årsmeldinga elles tilsynelatande er vesentleg feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsmeldinga tilsynelatande er vesentleg feil. Vi uttaler oss om årsmeldinga og har ikkje noko å rapportere om det.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- inneheld dei opplysningane som skal vere med etter gjeldande lovkrav, og
- at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Uttale om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår uttale om andre lovmessige krav.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommunelovas regler og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik internkontroll han finn nødvendig for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon er å anse som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimelege grenser, kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerdene som brukarane tar, på grunnlag av årsrekneskapen.

For meir omtale av revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen, sjå www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1.

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenkla revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Uttale om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Stranda kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter knytt til uttale om budsjettavvik

For meir omtale av Kommunedirektørens ansvar for forklaring til budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter ved fråsegn om forklaringa til vesentlege budsjettavvik blir det vist til www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1.

Ålesund, 15. april 2024

Møre og Romsdal Revisjon SA

Kathrin Haram

oppdragsansvarleg revisor

Stranda Kommune

Årsrekneskap

2023

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5-6)

Økonomisk oversikt - drift	NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		168 123 287	166 816 000	159 877 000	159 946 508
2 Inntekts- og formuesskatt		151 147 437	150 319 000	161 494 637	156 923 949
3 Eiendomsskatt		16 443 213	16 354 700	16 354 700	14 488 160
4 Andre skatteinntekter		250 372	417 828	327 828	711 140
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		16 926 328	13 759 600	10 559 600	17 693 101
6 Overføringer og tilskudd fra andre		72 575 797	19 682 753	21 182 753	55 723 254
7 Brukerbetalinger		23 449 560	26 200 622	26 200 622	26 538 988
8 Salgs- og leieinntekter		54 159 894	50 722 390	48 081 411	47 084 314
9 Sum driftsinntekter		503 075 888	444 272 893	444 078 551	479 109 414
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter		260 237 315	244 509 920	244 507 151	248 231 119
11 Sosiale utgifter		56 159 763	49 915 656	49 006 388	54 092 810
12 Kjøp av varer og tjenester		127 362 373	104 722 520	104 722 520	120 220 354
13 Overføringer og tilskudd til andre		23 879 773	12 292 838	11 391 123	31 040 000
14 Avskrivninger	6	29 950 931	27 067 774	27 067 774	28 540 738
15 Sum driftsutgifter		497 590 155	438 508 708	436 694 956	482 125 020
16 Brutto driftsresultat		5 485 733	5 764 185	7 383 595	-3 015 605
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		4 286 173	2 992 000	2 692 000	2 396 169
18 Utbytter	19	21 206 313	21 136 293	22 000 000	12 500 000
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-	-	-	-
20 Renteutgifter		32 375 620	33 140 301	30 690 301	15 175 769
21 Avdrag på lån	10	28 578 795	28 499 901	27 569 901	28 383 462
22 Netto finansutgifter		-35 461 928	-37 511 909	-33 568 202	-28 663 062
23 Motpost avskrivninger	6	29 950 931	27 067 774	27 067 774	28 540 738
24 Netto driftsresultat		-25 264	-4 679 950	883 167	-3 137 929
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		-	340 557	-	-
26 Avsetninger til bundne driftsfond	13	4 787 984	1 321 939	1 003 939	4 405 394
27 Bruk av bundne driftsfond	13	-5 964 424	-1 558 527	-1 558 527	-8 550 555
28 Avsetninger til disposisjonsfond		1 151 175	1 437 755	1 437 755	1 007 231
29 Bruk av disposisjonsfond		-	-6 221 674	-	-
30 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-25 264	-4 679 950	883 167	-3 137 929
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-	-	-

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT (§5-4, 1.ledd)

Bevilgningsoversikt - drift (rekneskap)	NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1 Rammetilskudd		168 123 287	166 816 000	159 877 000	159 946 508
2 Inntekts- og formueskatt		151 147 437	150 319 000	161 494 637	156 923 949
3 Eiendomsskatt		16 443 213	16 354 700	16 354 700	14 488 160
4 Andre generelle driftsinntekter		17 176 700	14 177 428	10 887 428	18 404 241
5 Sum generelle driftsinntekter		352 890 636	347 667 128	348 613 765	349 762 859
6 Sum bevilgninger drift, netto		317 453 972	314 835 169	314 162 396	324 237 726
7 Avskrivninger	6	29 950 931	27 067 774	27 067 774	28 540 738
8 Sum netto driftsutgifter		347 404 903	341 902 943	341 230 170	352 778 464
9 Brutto driftsresultat		5 485 733	5 764 185	7 383 595	-3 015 605
10 Renteinntekter		4 286 173	2 992 000	2 692 000	2 396 169
11 Utbytter	19	21 206 313	21 136 293	22 000 000	12 500 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-	-	-	-
13 Renteutgifter		32 375 620	33 140 301	30 690 301	15 175 769
14 Avdrag på lån	10	28 578 795	28 499 901	27 569 901	28 383 462
15 Netto finansutgifter		-35 461 928	-37 511 909	-33 568 202	-28 663 062
16 Motpost avskrivninger	6	29 950 931	27 067 774	27 067 774	28 540 738
17 Netto driftsresultat		-25 264	-4 679 950	883 167	-3 137 929
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		-	340 557	-	-
19 Avsetninger til bundne driftsfond	13	4 787 984	1 321 939	1 003 939	4 405 394
20 Bruk av bundne driftsfond	13	-5 964 424	-1 558 527	-1 558 527	-8 550 555
21 Avsetninger til disposisjonsfond		1 151 175	1 437 755	1 437 755	1 007 231
22 Bruk av disposisjonsfond		-	-6 221 674	-	-
23 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-25 264	-4 679 950	883 167	-3 137 929
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-	-	-

Spesifikasjon av post 6 «Sum bevilgninger drift, netto» (§5-4, 2.ledd)

Oversikt netto bevilgninger etter § 5-4, 2. ledd spesifikasjon av Post 6 - sum bevilgninger drift, netto		NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1010	POLITISK LEIING		5 637 117	5 114 529	5 114 529	5 389 618
1011	RÅDMANNSKONTOR		4 466 213	5 973 245	6 854 824	12 175 519
1020	ØKONOMIAVDELING		3 081 258	3 048 024	2 986 149	3 125 323
1021	PERSONALAVDELING		3 176 399	3 550 666	3 480 831	3 344 758
1022	FAG		18 461 063	20 211 622	20 128 876	20 455 901
1023	IKT		11 220 890	9 029 973	8 982 277	11 069 118
1030	SERVICEKONTOR		2 834 249	3 094 586	3 032 084	2 920 543
1040	LØNNSPOTT		0	0	6 414 998	0
	SUM ADM/POLITISK LEIING INKL. FELLESUTGIFTER		48 877 189	50 022 645	56 994 568	58 480 780
2010	RINGSTAD SKULE		31 762 320	31 114 434	30 246 735	29 679 372
2020	SUNNYLVEN SKULE		9 797 901	10 031 652	9 767 051	9 442 722
2030	GEIRANGER SKULE OG BARNEHAGE		7 036 297	7 178 839	7 344 199	6 094 771
2040	LIABYGDA SKULE OG BARNEHAGE		0	0	0	11 371
2050	HELSTAD BARNEHAGE		4 949 997	4 917 708	4 767 101	4 884 021
2060	STRANDA UNGDOMSSKULE OG VAKSENOPPLÆRING		18 456 411	17 254 285	16 759 164	18 444 199
2110	RINGSTAD BARNEHAGE		9 014 553	8 817 020	8 531 413	8 177 092
2120	SUNNYLVEN BARNEHAGE		4 323 080	4 374 542	4 236 469	4 154 175
2200	PP-KONTORET		1 938 692	2 127 749	2 069 408	2 041 455
4010	KULTURSKULEN		2 364 882	2 208 584	2 137 875	2 497 960
4011	BIBLIOTEKET		1 332 475	1 193 176	1 178 523	1 257 444
4012	KULTUR/IDRETT		550 455	811 246	794 758	653 003
	SUM OPPVEKST/KULTUR		91 527 063	90 029 235	87 832 696	87 337 585
3010	STRANDA DISTRIKT - HEIMETENESTENE		14 544 487	13 115 347	12 844 026	10 919 087
3011	STRANDA DISTRIKT - SJUKEHEIMEN		35 892 193	33 426 738	32 667 880	32 721 357
3012	STRANDA DISTRIKT - SOLBAKKEN		9 382 530	9 596 715	9 403 527	10 458 407
3014	STRANDA DISTRIKT - LIABYGDA		2 541 766	2 372 177	2 336 720	2 904 374
3015	STRANDA DISTRIKT - HTF		8 306 182	11 056 834	10 645 220	10 277 946
3016	STRANDA DISTRIKT - KJØKKENET		1 909 868	1 892 177	1 850 569	1 977 112
3017	STRANDA DISTRIKT - DAGSENTERET		1 395 803	1 488 784	1 451 410	1 361 770
3020	SUNNYLVEN DISTRIKT		17 153 436	16 453 973	15 646 120	15 244 236
3030	GEIRANGER DISTRIKT		5 411 540	5 465 897	5 345 459	4 993 941
3040	MØREGATA / BUKOLLEKTIV		25 018 565	26 698 239	25 185 759	13 643 297
3041	NYMARKVEGEN		0	0	0	7 066 402
3042	PSYKIATRISK DAGSENTER		902	75 388	75 388	87 717
3043	AVLASTINGSBUSTAD		390 384	269 925	266 425	246 834
3050	HELSETENESTA		22 331 074	20 460 892	20 014 042	25 797 595
3060	SOSIALTENESTA		9 535 486	10 872 330	10 737 453	8 248 499
3061	BARNEVERN FJORD KOMMUNE		0	62 648	0	0
3064	FLYKTNINGAR		4 293 244	2 574 949	2 554 966	1 470 516
3065	FRIVILLEGSENTRALEN		949 456	872 599	855 012	642 568
3070	NAV		2 978 158	2 128 000	2 128 000	1 844 492
	HELSE, PLEIE OG OMSORG		162 035 074	158 883 612	154 007 976	149 906 150
5010	PLAN, MILJØ, NÆRING		3 016 534	4 298 220	3 892 753	6 814 120
6010	Kommunalteknikk - sjølvkostområda		-12 300 880	-12 315 332	-12 471 975	6 771 928
6100	Kommunalteknikk - veg, park og brann		17 789 880	15 464 841	15 329 195	0
7010	VAKTMESTERTENESTE		10 241 468	8 745 233	8 677 183	9 706 232
7030	Hus til utleige		-25 008	0	0	-22 092
	SUM NÆRING OG TEKNISK		18 721 994	16 192 962	15 427 156	23 270 188
8010	SKATTAR, RAMMETILSKOT		-3 789 221	-293 285	-100 000	5 142 488
9010	RENTER, AVDRAG OG DRIFTSRESULTAT		81 873	0	0	100 536
	SUM ANNA		-3 707 348	-293 285	-100 000	5 243 024
	TOTAL SUM		317 453 972	314 835 169	314 162 396	324 237 727

OVERSIKT NETTO DRIFT PÅ «ANSVAR» – Ikkje obligatorisk etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner

	NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1010	POLITISK LEIING	5 637 117	5 114 529	5 114 529	5 389 618
1011	RÅDMANNSKONTOR	4 434 607	6 313 802	6 854 824	11 439 902
1020	ØKONOMIAVDELING	3 088 564	3 047 024	2 985 149	3 118 559
1021	PERSONALAVDELING	3 431 399	3 550 666	3 480 831	3 514 758
1022	FAG	19 100 311	20 211 622	20 128 876	20 254 081
1023	IKT	10 272 677	9 029 973	8 982 277	9 957 980
1030	SERVICEKONTOR	2 834 249	3 094 586	3 032 084	2 920 543
1040	LØNNSPOTT	0	0	6 414 998	748 942
	SUM ADM/POLITISK LEIING INKL. FELLESUTGIFTER	48 798 924	50 362 202	56 993 568	57 344 383
2010	RINGSTAD SKULE	31 769 587	31 114 434	30 246 735	28 780 132
2020	SUNNYLVEN SKULE	9 338 978	10 031 652	9 767 051	9 410 980
2030	GEIRANGER SKULE OG BARNEHAGE	7 036 297	7 178 839	7 344 199	5 893 272
2040	LIABYGDA SKULE OG BARNEHAGE	0	0	0	11 371
2050	HELSTAD BARNEHAGE	4 949 997	4 917 708	4 767 101	4 623 021
2060	STRANDA UNGDOMSSKULE OG VAKSENOPPLÆRING	18 046 052	17 254 285	16 759 164	16 828 741
2110	RINGSTAD BARNEHAGE	9 009 917	8 817 020	8 531 413	8 177 092
2120	SUNNYLVEN BARNEHAGE	4 330 666	4 374 542	4 236 469	3 954 175
2200	PP-KONTORET	1 934 278	2 031 134	1 972 793	1 824 172
4010	KULTURSKULEN	2 353 441	2 298 306	2 227 597	2 597 060
4011	BIBLIOTEKET	1 337 475	1 193 176	1 178 523	1 257 844
4012	KULTUR/IDRETT	551 315	811 246	794 758	660 714
	SUM OPPVEKST/KULTUR	90 658 003	90 022 342	87 825 803	84 018 574
3010	STRANDA DISTRIKT - HEIMETENESTENE	14 480 142	13 115 347	12 844 026	10 866 453
3011	STRANDA DISTRIKT - SJUKEHEIMEN	35 675 311	33 426 738	32 667 880	32 724 623
3012	STRANDA DISTRIKT - SOLBAKKEN	9 381 924	9 596 715	9 403 527	10 453 572
3014	STRANDA DISTRIKT - LIABYGDA	2 541 766	2 372 177	2 336 720	2 904 381
3015	STRANDA DISTRIKT - HTF	8 306 182	11 056 834	10 645 220	10 277 946
3016	STRANDA DISTRIKT - KJØKKENET	1 909 868	1 892 177	1 850 569	1 974 872
3017	STRANDA DISTRIKT - DAGSENTERET	1 395 803	1 488 784	1 451 410	1 361 770
3020	SUNNYLVEN DISTRIKT	17 065 016	16 453 973	15 646 120	15 241 327
3030	GEIRANGER DISTRIKT	5 398 452	5 465 897	5 345 459	4 968 161
3040	MØREGATA / BUKOLLEKTIV	24 368 739	26 198 239	24 685 759	13 933 499
3041	NYMARKVEGEN	0	0	0	7 416 613
3042	PSYKIATRISK DAGSENTER	902	75 388	75 388	87 717
3043	AVLASTINGSBUSTAD	390 384	269 925	266 425	246 834
3050	HELSETENESTA	22 784 465	20 460 892	20 014 042	25 265 740
3060	SOSIALTENESTA	9 698 027	10 982 330	10 847 453	7 947 458
3061	BARNEVERN FJORD KOMMUNE	0	62 648	0	0
3064	FLYKTNINGAR	-7 273 570	-4 588 951	-3 858 934	-3 067 370
3065	FRIVILLEGSENTRALEN	425 725	424 599	407 012	343 162
3070	NAV	2 978 158	2 128 000	2 128 000	1 844 492
	HELSE, PLEIE OG OMSORG	149 527 294	150 881 712	146 756 076	144 791 250
5010	PLAN, MILJØ, NÆRING	3 397 983	3 506 220	2 782 753	3 556 595
6010	Kommunalteknikk - sjølvkostområda	-13 114 881	-12 973 027	-13 129 670	6 245 641
6100	Kommunalteknikk - veg, park og brann	17 789 880	15 464 841	15 329 195	0
7010	VAKTMESTERTENESTE	10 241 548	8 745 233	8 677 183	9 706 238
7030	Hus til utleige	-25 008	0	0	-22 092
	SUM NÆRING OG TEKNISK	18 289 522	14 743 267	13 659 461	19 486 382
8010	SKATTAR, RAMMETILSKOT	-343 989 259	-338 738 513	-340 241 865	-334 681 415
9010	RENTER, AVDRAG OG DRIFTSRESULTAT	36 715 516	32 728 990	35 006 957	29 040 825
	SUM ANNA	-307 273 743	-306 009 523	-305 234 908	-305 640 590
	TOTAL SUM	0	0	0	-1

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING (§5-5, 1.ledd)

Bevilgningsoversikt - invest. (rekneskap)	NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler		39 124 835	79 421 984	73 112 698	69 907 505
2 Tilskudd til andres investeringer		400 000	-	-	4 426 739
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 842 641	1 842 641	900 000	5 973 780
4 Utlån av egne midler		-	-	-	-
5 Avdrag på lån		-	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter		41 367 476	81 264 625	74 012 698	80 308 024
7 Kompensasjon for merverdiavgift		3 995 800	8 227 803	6 333 450	10 214 634
8 Tilskudd fra andre		2 347 215	1 786 678	500 000	11 646 282
9 Salg av varige driftsmidler		1 004 921	895 000	10 000 000	2 605 114
10 Salg av finansielle anleggsmidler		-	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper		-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-	-	-	-
13 Bruk av lån		35 529 036	67 207 503	64 079 248	51 736 184
14 Sum investeringsinntekter		42 876 972	78 116 984	80 912 698	76 202 215
15 Videreutlån	8	10 749 564	-	-	2 425 070
16 Bruk av lån til videreutlån	8	10 749 564	-	-	2 425 070
17 Avdrag på lån til videreutlån	8	2 669 654	-	-	2 917 447
18 Mottatte avdrag på videreutlån	8	1 163 860	-	-	1 598 508
19 Netto utgifter videreutlån	8	1 505 794	-	-	1 318 939
20 Overføring fra drift		-	-340 557	-	-
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		-	-	-	2 750 000
22 Bruk av bundne investeringsfond	13	-1 164 260	-2 700 000	-2 700 000	-6 318 939
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	13	466 450	895 000	10 000 000	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-	-1 002 084	-400 000	-1 154 298
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		701 511	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		3 701	-3 147 641	6 900 000	-4 723 237
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	-	-	701 511

Spesifikasjon av post 1 «Investeringer i varige driftsmidler» (§5-5, 2.ledd)

Oppstilling etter § 5-5 andre ledd Spesifikasjon av Post 1, bevilgning investering		NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1103	Pumptrack i Stranda		-	-	-	17 460
1200	UTSTYR DATA		-	250 000	250 000	431 844
1215	DIGITALISERING AV ARKIV		865 774	1 037 500	1 037 500	373 561
2001	DATAUTSTYR SKULANE		465 096	375 000	375 000	573 606
2014	RINGSTAD SKULE - BRANNSIKRING		-	250 000	-	32 953
2020	STRANDAHALLEN tak		-	875 000	875 000	-
2023	SUNNYLVEN SKULE - REHABILITERING		38 199	500 000	-	17 205 546
3028	STRANDA DISTRIKT - DIMENSJONERING AV HELSE- OG OM SORG		-	-	-	928 594
3033	Oppgradering heis Geiranger omsorgssenter		-	-	-	996 875
4100	KYRKJELEG FELLESRÅD		-	400 000	400 000	-
5022	Hellesylt ferjekai - offentlig privat samarbeid 063 21		109 421	-	-	312 286
5206	Stranda distrikt Sjukeheimen - Regulering ny sjukeheim mm		-	-	5 000 000	-
5312	STRANDSITJAR MONUMENT		22 662	625 000	-	-
5320	HURTIGLADESTASJONAR		-	-	-	345 293
5321	Forprosjekt biogass, eigenandel		-	81 250	-	-
5322	Brannstasjon Geiranger, klimared. tiltak		-	146 250	-	-
5323	Stranda - Hellesylt konsept nullutsleppshamn		-	312 500	-	-
5324	Klimatiltak		-	-	750 000	-
5350	DET STORE BILDET		-	942 981	202 950	1 433 577
5351	Parkeringshall Geiranger		354 567	929 511	-	820 489
6001	FJERNVARMEANLEGG		-	250 000	-	295 151
6023	KJØP AV GRUNN ØDEGÅRD - UTESEKSJON		920 348	1 080 000	-	-
6051	KOMMUNAL VEG HELLESYLT, HYDROGEN		57 150	-	-	-
6080	VA HEVSDALEN		79 773	166 630	-	3 939 770
6086	AVLØP HELLESYLT		-	250 000	-	-
6128	BRU STORELVA UTBEDRING		86 635	125 000	-	9 618 466
6130	ASFALTERING		966 370	1 035 314	625 000	1 292 387
6152	GANGVEG ØDEGÅRD		-	312 500	-	338 735
6154	BRANNSTASJON GEIRANGER		26 103 647	54 787 392	46 347 248	6 508 019
6155	SKREDKARTLEGGING H51		224 883	3 375 000	4 625 000	-
6157	TRAFIKKTRYGGING - BUSSTOPP STORGATA		385 085	625 000	-	604 780
6163	Hellesylt, Langøyli, vegkryss Rv60		-	-	625 000	-
6179	VATN/AVLØP ØDEGÅRD - INDUSTRI		336 600	500 000	-	-
6201	BYGGEFELT HELLESYLT - VEG		602 375	625 000	-	411 522
6205	BYGGEFELT GEIRANGER (m.a. Berga)		810 134	1 000 000	-	15 123 589
6218	Sal tidl barnehage i Liabygda		-	-	-	61 438
6234	Grunnkjøp renovasjon Fursetsida Hevsdalen 048 21		-	115 675	-	-
6262	RENSEANLEGG AVLØP HELLESYLT VAR		1 026 513	1 732 919	2 000 000	224 806
6264	Geiranger Vassverk, auke bass kap reintvtn		356 096	-	1 000 000	-
6265	Ødegård, vatn/avløp fjerning dir. utslepp		5 095 371	6 716 562	9 000 000	566 877
6950	JUSTERING MVA BLÅDALSLIA AS bru og VA		218 136	-	-	214 086
6951	JUSTERING MVA BLÅDALSLIA AS trinn2 del 1		-	-	-	5 159 310
6960	JUSTERING MVA VA H37 - VEG 30 SAMEIGE		-	-	-	2 076 485
	SUM		39 124 835	79 421 984	73 112 698	69 907 505

Spesifikasjon av post 2 «Tilskudd til andres investeringer» (§5-5, 2.ledd)

Oppstilling etter § 5-5 andre ledd <i>Spesifikasjon av Post 2, bevilgning investering</i>		NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsj ett 2023	Rekneskap 2022
1011	RÅDMANNSKONTOR		400 000	-	-	4 426 739

Beløpet gjeld overføringer til kyrkja. Budsjettet ligg på post 1.

Spesifikasjon av post 3 «Investeringer i aksjer og andeler i selskaper» (§5-5, 2.ledd)

Oppstilling etter § 5-5 andre ledd <i>Spesifikasjon av Post 3, bevilgning investering</i>		NOTE	Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr.budsjett 2023	Rekneskap 2022
1011	RÅDMANNSKONTOR		1 842 641	1 842 641	900 000	973 780
6010	Kommunalteknikk - sjølvkostområda		-	-	-	5 000 000
	SUM		1 842 641	1 842 641	900 000	5 973 780

Beløpet gjeld eigenkapitalinnskot i KLP

BALANSEREKNESKAP (§5-8)

Oversikt - balanse	NOTE	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		1 493 027 731	1 444 966 470
I. Varige driftsmidler	6	770 402 159	770 365 684
1. Faste eiendommer og anlegg	6	749 624 491	746 989 651
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	6	20 777 668	23 376 033
II. Finansielle anleggsmidler		132 213 836	120 785 491
1. Aksjer og andeler	7	97 372 894	95 530 253
2. Obligasjoner		-	-
3. Utlån	8	34 840 942	25 255 238
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	11	590 411 736	553 815 295
B. Omløpsmidler		161 061 361	151 918 372
I. Bankinnskudd og kontanter		75 186 624	77 707 906
II. Finansielle omløpsmidler		-	-
1. Aksjer og andeler		-	-
2. Obligasjoner		-	-
3. Sertifikater		-	-
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		85 874 737	74 210 467
1. Kundefordringer		12 451 439	15 000 268
2. Andre kortsiktige fordringer		17 922 772	16 091 961
3. Premieavvik	11	55 500 527	43 118 238
Sum eiendeler		1 654 089 093	1 596 884 842
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		206 098 191	209 795 085
I. Egenkapital drift		21 296 674	21 321 938
1. Disposisjonsfond		7 771 400	6 620 225
2. Bundne driftsfond	13	13 525 274	14 701 713
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	-
II. Egenkapital investering		3 036 543	3 032 842
1. Ubundet investeringsfond		466 450	-
2. Bundne investeringsfond	13	2 570 093	3 734 353
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-701 511
III. Annen egenkapital		181 764 974	185 440 305
1. Kapitalkonto	4	185 912 589	189 587 919
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	5	1 316 447	1 316 447
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	5	-5 464 061	-5 464 061
D. Langsiktig gjeld		1 358 183 210	1 313 595 217
I. Lån		771 347 209	763 465 658
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	771 347 209	763 465 658
2. Obligasjonslån		-	-
3. Sertifikatlån		-	-
II. Pensjonsforpliktelse	11	586 836 001	550 129 559
E. Kortsiktig gjeld		89 807 691	73 494 540
I. Kortsiktig gjeld		89 807 691	73 494 540
1. Leverandørgjeld		36 316 548	22 599 303
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		53 491 144	50 895 237
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		1 654 089 093	1 596 884 842
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		51 068 067	58 216 667
II. Andre memoriakonti		459 469	211 147
III. Motkonto for memoriakontiene		-51 527 536	-58 427 814

OVERSIKT OVER SAMLA BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONAR (§5-9)

	Rekneskap 2023
1 Netto driftsresultat	-25 264
2 Avsetninger til bundne driftsfond	-4 787 984
3 Bruk av bundne driftsfond	5 964 424
4 Overføring til investering ihht årsbudsjettet og fullmakter	-340 557
5 Avsetninger til disposisjonsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	-1 437 755
6 Bruk av disposisjonsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	6 221 674
7 Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	
8 Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	5 594 537
9 Stryke overføring til investering	340 557
10 Strykning av budsjettetert avsetning til disp.fond	286 580
11 Stryke dekning av tidligere års merforbruk	
12 Strykning av bruk av disposisjonsfond	-6 221 674
13 Mer eller mindreforbruk etter strykninger	0
14 Bruk av disp.fond for red av årets merforbruk etter strykninger	0
15 Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidligere års merforbruk	0
16 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekn av tidl. års merforbruk	0
17 Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
18 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0

	Rekneskap 2023
1 Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	46 274 898
2 Avsetninger til bundne investeringsfond	-
3 Bruk av bundne investeringsfond	-1 164 260
4 Budsjettetert bruk av lån	-67 207 503
5 Overføring fra drift ihht årsbudsjettet og fullmakter	-340 557
6 Avsetninger til ubundet investeringsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	895 000
7 Bruk av ubundet investeringsfond ihht årsbudsjettet og fullmakter	-1 002 084
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	701 511
9 Årets budsjettavvik	-21 842 994
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	-428 550
10 Strykning av overføring fra drift	340 557
11 Strykning av bruk av lån (redusert bruk av lån)	20 928 903
12 Strykning av bruk av ubundet inv.fond	1 002 084
13 Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	-
14 Avsetning av udisponert beløp etter strykning til ubundet inv.fond	-
15 Fremført til inndeckning i senere år	0

NOTAR 2023

Note 1 Rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er utarbeidd i samsvar med kommunelova, reglar i forskrifter og standardardar i medhald av god kommunal rekneskapskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i året som vedkjem kommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. Rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar berre i balanserekneskapen vert ikkje gjort.

Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er rekneskapsført brutto. Dette gjeld også interne finansieringstransaksjonar. Alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i året er teke med i årsrekneskapen, anten dei er betalt eller ikkje. For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt i året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsetjast eksakt når rekneskapen vert avlagd, vert det registrert eit stipulert beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanserekneskapen er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen. Andre eigedelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon er omløpsmidlar.

Andre fordringar er omløpsmidlar dersom desse forfell til betaling innan eitt år etter inntakstidspunktet. Elles er dei klassifisert som anleggsmidlar.

Kommunen følger KRS nr 4 – Avgrensing mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særleg mykje å seie for skiljet mellom vedlikehald og påkosting i høve til anleggsmidlar. Utgifter som kjem til for å oppretthalde anleggsmiddelet sitt kvalitetsnivå vert utgiftsført i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ei standardheving av anleggsmiddelet utover standard ved inntakstidspunkt vert utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommunelova §§ 14-15 til 14-17. All anna gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på innlån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar vert vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og verkeleg verdi. Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurderast til verkeleg verdi. Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for forventta tap.

Anleggsmidlar er vurdert til anskaffingskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid vert avskrivne med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivningane startar året etter anleggsmiddelet er innteke/teke i bruk av verksemda. Avskrivingsperiodane er i tråd med § 3-4 i

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

Anleggsmidler som har hatt varige verdifall er nedskrivne til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for eigedelar gjeld tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldsposten sin pålydande i norske kroner på det tidspunktet som gjelda oppstår.

Sjølvkostutrekningar

Innanfor dei rammene der sjølvkost er sett som den rettslege ramma for kva kommunen kan krevje av brukarbetalingar reknar kommunen sjølvkost etter retningsliner gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

For tenester der kommunen sjølv vel å krevje inn brukarbetalingar etter sjølvkostprinsippet vert dei same retningslinene følgt.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglane i mva-lova for dei tenesteområda som er omfatta av lova. For dei andre delane av kommunen si verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Møtteken kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot i inntektssystemet.

Note 2 Organisering av kommunen

Den samla verksemda til kommunen er i hovudsak organisert innanfor Stranda kommune sin ordinære organisasjon. Det kommunale føretaket Stranda Hamnevesen KF har eige rekneskap og årsmelding, men inngår i eige konsolidert rekneskap til Stranda kommune.

Stranda Eigedomsselskap AS er heileigd av Stranda kommune og eige rettssubjekt, og inngår difor ikkje i konsolidert rekneskap.

I tillegg deltek kommunen i vertskommunesamarbeid og interkommunale samarbeid/interkommunale selskap som er eigne rettssubjekt.

Note 3 Endring i arbeidskapital

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	161 061 361	151 918 372	9 142 989
Kortsiktig gjeld	89 807 691	73 494 540	16 313 152
Arbeidskapital	71 253 670	78 423 833	-7 170 163
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)			Beløp
Netto driftsresultat			-25 264
Netto utgifter/inntekter i investering			3 701
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			-7 148 600
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			-7 170 163
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			0

Note 4 Kapitalkonto

Saldo pr. 01.01	189 587 919
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	36 346 317
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	2 450 962
Kjøp av aksjer og andeler	1 842 641
Utlån formidlings/startlån	10 749 564
Avdrag på eksterne lån	31 248 449
Reduksjon pensjonsforpliktelser	36 596 441
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)	
Salg av fast eiendom og anlegg	149 622
Av og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	33 561 854
Av og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	5 049 327
Avdrag på formidlings/startlån	1 163 860
Bruk av midler fra eksterne lån	46 278 600
Økning pensjonsforpliktelser	36 706 442
Saldo 31.12.	185 912 589

Note 5 Endring av prinsipp, estimat og tidlegare års feil

Verknaden av endringar i rekneskapsprinsipp skal først mot egne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn.

Konto for endring av rekneskapsprinsipp viser	31.12.2023	31.12.2022
Endring av rekneskapsprinsipp som påverkar AK (drift)	-1 316 447	-1 316 447
Endring av rekneskapsprinsipp som påverkar AK (investering)	5 464 061	5 463 061

Det er ikkje gjort endringar i rekneskapsprinsipp i 2023.

Note 6 Anleggsmidlar

Kommunen følgjer inndelinga av anleggsmidlar og avskrivningstid i samsvar med budsjett- og rekneskapsforskrifta § 3-4. Kommunen har følgjande anleggsmiddelgrupper med tilhøyrande avskrivingsplan:

Tekst	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	Grunn-eigedom	SUM
Bokført verdi per 1.1	3 116 267	14 094 037	133 350	27 784 562	637 950 592	71 354 197	15 932 678	770 365 684
Tilgang	465 096	1 120 092	-	4 423 620	6 617 207	24 236 814	1 934 449	38 797 278
Avgang							149 622	149 622
Avskrivningar	1 079 407	2 026 479	8 890	2 525 193	22 443 157	1 867 805		29 950 931
Nedskrivningar		1 534 915				6 820 230		8 355 145
Anlegg med Justering					305 105			305 105
Reverserte nedskrivningar								-
Bokført verdi 31.12	2 501 956	11 652 735	124 460	29 682 989	621 819 536	86 902 978	17 717 505	770 402 159

Spesifikasjon av nedskrivningar	10 år	50 år
Anlegg 5350 - DET STORE BILDET	1 433 367	
Anlegg 4021 - Geiranger kyrkje	101 548	
Anlegg 4100 til 4103 - Kyrkja		6 820 230

Nedskrivninga gjeld i hovudsak tilskot til investeringar til kyrkja som har stått som aktivert i balansen. Vidare har utgift til prosjektet «Det store biletet» blitt nedskrive.

Framover legg ein opp til dekomponering ved aktivering av anleggsmidlar. Det inneberer at ein kan ha forskjellig avskrivningstid på delar av eit anleggsmiddel. Ein kan og rydde opp i tidlegare aktiverte anleggsmiddel for å avskrive delar raskare slik at ein kan investere i delar av anleggsmiddelet. Dersom det ikkje blir gjort, skal slike typar utgifter ofte først i drift som vedlikehald. Det er i samsvar med dette gjort ei ekstra avskrivning på kunstgrasanlegget Stranda på ein berekna del av anlegget som gjeld kunstgrasdekket. Dette vil og bli gjort i 2024 slik at den delen er fullt avskreven når det skal investerast i nytt dekke.

Note 7 Finansielle anleggsmidlar

	Bokført verdi 31.12.23	Eigardel i %
HELLESYLT TURIST- OG BEREDSKAPSKAI AS	5 000 000,00	99,99
KLP - EIGENKAPITALINNSKOT	15 475 747,00	
GEIRANGER FJORDSERVICE A/S -20 AKSJAR	1,00	0,52
STRANDA EIGEDOMSSELSKAP AS - 150 AKSJAR	12 490 000,00	100,00
NORSK FJORDSENTER A/S 5 AKSJAR	50 001,00	0,50
LABORATORIET AS	150 000,00	
HAREID FASTLANDSSAMBAND AS	2 000,00	0,03
UTVIKLINGSFORUM FOR ÅLESUND LUFTHAVN VIGRA AS	25 000,00	2,44
MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA	84 000,00	
ÅKNES/TAFJORD BEREDSKAP IKS	297 800,00	20,00
ATTVIN AS	24 500,00	1,16
TUSSA KRAFT AS	63 723 845,00	6,61
MIDTNORSK SENTER FOR SENIORFORSKING	50 000,00	
Sum framgår av balansen	97 372 894,00	
Byrg kompetanse AS	-	99,99
Furene Holding As	-	1,41
Stranda Treningssenter As	-	3,95
Cruice Norway As, kostpris 5 000	-	

Note 8 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovudstol	Tap på løpte renter	Samla tap
Startlån	34 840 942	25 255 238			

Utlånt til Startlån blir finansiert gjennom innlån. Det vart ikkje tatt opp lån til Startlån i 2023. Det er vedtatt å låne inntil 10 mill. kroner i 2024.

Note 9 Langsiktig gjeld

Tabellen under viser samla gjeld fordel på kreditorar:

Kreditorar	31.12.2023	31.12.2022
Husbanken (15 lån)	40 925 686	43 595 340
KLP Kommunekreditt fastrente (1 lån)	38 872 857	
KLP Kommunekreditt p.t. og NIBOR (3 lån)	258 979 796	266 674 128
Kommunalbanken fastrente (4 lån)	207 026 620	157 186 310
Kommunalbanken p.t. og NIBOR (4 lån)	73 251 250	143 718 880
DNB Sertifikatlån	152 291 000	
		152 291 000
	771 347 209	763 465 658

Gjennomsnittleg rente på våre lån siste 12 månader var 4,07%. Gjenstående løpetid pr 31.12. var 9 år. Verdien av lån som må refinansierast i 2024 er 152,3 mill. kroner.

Tabellen under viser lån med fastrente:

Lån med fastrente	Beløp	Rentesats	Utløp fastrente
Kommunalbanken	26 166 750	4,38 %	02.12.2030
Kommunalbanken	74 328 530	2,60 %	21.09.2028
Kommunalbanken	70 501 440	2,13 %	22.12.2031
Kommunalbanken	36 029 900	4,35 %	10.10.2030
KLP Kommunekreditt	38 872 857	4,32 %	11.12.2030
SUM	245 899 477		

Note 10 Avdrag på gjeld

Kommunen skal betale årlege avdrag som samla skal vere minst lik storleiken på kommunen sine avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom storleiken på lånegjelda og storleiken på kommunen sine anleggsmidlar som kan avskrivast. Berekninga blir gjort ved hjelp av følgjande formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidlar pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	29 950 931	28 540 738
Sum lånegjeld som inngår i berekning pr. 01.01.	719 870 318	711 164 180
Avskrivbare anleggsmidlar pr. 01.01.	754 433 006	715 004 662
Beregnet minimumsavdrag	28 578 795	28 387 438
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	28 578 795	28 383 462
Differanse	-	3 976

Note 11 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	26 105 233	26 019 043
Tilført premiefondet i løpet av året	3 217 058	10 744 742
Bruk av premiefondet i løpet av året	18 624 568	10 658 552
Innestående på premiefond 31.12.	10 697 723	26 105 233

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 11 195 561 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %
Forventet pensjonsregulering	1,71 %	-

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2023	2022
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	25 257 679	25 475 627
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	20 019 715	16 208 635
	- Forventet avkastning av pensjonsmidlene	-22 165 793	-18 375 927
	Administrasjonskostnader	1 235 752	1 221 102
	Tilskot sikringsordning	111 244	
A	Beregnet netto pensjonskostn (inkl adm)	24 458 597	24 529 437
B	Forfalt pensjonspremie (inkl adm.kostnader)	43 795 078	34 962 137
C	Årets premieavvik (A-B)	-19 336 481	-10 432 700

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2023	2022
B	Forfalt pensjonspremie (inkl adm.kostnader)	43 795 078	34 962 137
C	Årets premieavvik (A-B)	-19 336 481	-10 432 700
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	8 140 920	7 200 703
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (sum B:D)	32 599 517	31 730 140
F	Pensjonstrekk ansatte	4 599 026	4 433 225
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	28 000 491	27 296 915

Akkumulert premieavvik		2023	2022
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	38 985 747	35 753 750
	Årets premieavvik	19 336 481	10 432 700
	Sum amortisert premieavvik dette året	-8 140 920	-7 200 703
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12.	50 181 308	38 985 747
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	5 319 219	4 132 489
	Sum akkumulert premieavvik inkl arb.g.avgift	55 500 527	43 118 236

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2023	2022
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	-3 332 493	-7 657 812
	Årets premieavvik	-19 336 481	-10 432 700
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	17 534 641	14 758 019
	Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Netto pensjonsforpliktelser SPK pr. 31.12.	-14 703 736	-3 332 493
	Netto pensjonsmidler KLP pr. 31.12.	19 838 068	
	Herav:		
	Brutto pensjonsforpliktelse	585 277 405	550 482 803
	Pensjonsmidler	590 411 737	553 815 296
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse (2023 Statens pensjonskasse)	1 558 596	353 244

Note 12 Garantiar

Låntakar	Restbeløp pr. 31.12.23	Utløpsdato
Tusenfryd Barnehage L1	4 180 362	31.12.2029
Trollhaugen Barnehage Stranda SA	1 011 952	31.12.2031
Stranda Sokn	2 715 455	23.01.2038
Sum	7 907 769	

Garantiansvaret gjeld normalt i 2 år etter innfriingsdato på lånet - og kan vere høgare enn restgjelda, dersom det kjem på inndrivingskostnader og renter for forsinka betaling. Sikkerheit (trygd) stilt for lån i Husbanken er gjorte obligasjonar, som ikkje kan lånast opp.

Stranda Eigedomsselskap As er reell eigar av «kommunen sine» tidlegare eigedomar. Det er valgt å ikkje endre heimelshavar på eigedomane. Stranda Eigedomsselskap AS og Svemorka Næringsbygg AS har lån med pant i dei nemnde eigedommane. Dette har vore vurdert til å vere ei innretning som går utanom ordinært garantiansvar.

Note 13 Vesentlege bundne fond

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	8 834 708	3 297 645	-3 664 017	8 468 335
Sjølvkostfond	4 938 089	461 394	-1 663 289	3 736 194
Næringsfond/Kraftfond	105 421	852 772	-411 538	546 654
Gåvefond	823 496	176 174	-225 580	774 090
Sum	14 701 713	4 787 984	-5 964 424	13 525 274
Bundne investeringsfond	3 734 353	-	-1 164 260	2 570 093
Sum	3 734 353	-	-1 164 260	2 570 093

Spesifikasjon vesentlege bundne fond (over 1 mill. kroner):

Type fond	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.23	Formål
Bundne driftsfond				
25110214 Barnevern - styrking kompetanse	-	-	1 245 532	Opplæring, kompetanse mv. Arbeider med innkjøp av system.
25150620 FOND VASSVERK	47 589	-524 906	892 878	Sjølvkost
25150630 FOND AVLØP	59 751	-751 278	1 074 953	Sjølvkost
25150640 FOND RENOVASJON HUSHALD	347 403	-	1 117 542	Sjølvkost
Bundne investeringsfond				
25506155 SKREDKARTLEGGING H51	-	-179 907	2 570 093	

Note 14 Sjølvkosttenester

Sjølvkostområde renovasjon	
Dekningsgrad i %	104 %
Gebyrinntekter	8 897
Berekna sjølvkost (kostnader)	8 589
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	308
Avsetning til sjølvkostfond	308
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	-
Framføring av underskot i år	40
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	1 118

Sjølvkostområde slam	
Dekningsgrad i %	84 %
Gebyrinntekter	1 243
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 478
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-235
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	235
Dekning av framført underskot	-13
Framføring av underskot i år	
Akkumulert underskot til framføring	-442
Bokført verdi 31.12	

Sjølvkostområde vatn	
Dekningsgrad i %	96 %
Gebyrinntekter	12 497
Berekna sjølvkost (kostnader)	13 022
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-525
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	525
Dekning av framført underskot	-
Framføring av underskot i år	48
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	893

Sjølvkostområde avløp	
Dekningsgrad i %	94 %
Gebyrinntekter	12 735
Berekna sjølvkost (kostnader)	13 486
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-751
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	751
Dekning av framført underskot	60
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	1 075

Sjølvkostområde feiing	
Dekningsgrad i %	100 %
Gebyrinntekter	1 464
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 464
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	6
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	151

Sjølvkostområde kartoppmåling	
Dekningsgrad i %	59 %
Gebyrinntekter	653
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 110
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-457
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	387
Dekning av framført underskot	-70
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Sjølvkostområde plan og bygning	
Dekningsgrad i %	88 %
Gebyrinntekter	1 848
Berekna sjølvkost (kostnader)	2 099
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-251
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	-251
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Note 15 Sal av finansielle anleggsmidler

Det er gjennomført aksjebytteavtale med Tussa Kraft AS for aksjane i Stranda Energi Holding AS. For å eige heile aksjar i Tussa Kraft AS vart det i tillegg kjøpt aksje for kr 777.845,-. Ny balanseført verdi av aksjane i Tussa Kraft as er då kr 63 723 845,-. Tidlegare balanseført verdi av aksjane i Stranda Energi Holding AS va kr 62 946 000,-.

Note 16 Ytingar til rådmann og ordførar

	Løn og anna godtgjersle	Fri telefon
Rådmann	1 162 938	4 392
Ordførar 01.01.-03.10.	787 866	3 660
Ordførar 01.10.-31.12.	266 895	1 098

Note 17 Godtgjersle til revisor

Kommunen sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA.

Godtgjersle til revisor	2023	2022
Rekneskapsrevisjon	720 113	761 500
Forvaltningsrevisjon	27 221	249 700
Eigarskapskontroll		
Rådgjevingstenester		
Samla godtgjersle	747 334	1 011 200

Note 18 Usikre forpliktingar, vilkårsbundne eideal og hendingar etter balansedagen

Det er ikkje bokført vesentlege usikre forpliktingar i rekneskapen for 2023.

Ein er ikkje kjent med hendingar etter balansedagen av vesentleg betydning for vurderinga av den økonomiske utviklinga eller stillinga til kommunen.

Note 19 Utbytte

	2023	2022
Bingsa Gjenvinning AS	58 333	
Attvin AS	70 020	
Geiranger Fjordservica AS	12 700	
Tussa Kraft	21 065 260	
Stranda Energi Holding AS		12 500 000

Note 20 Konesjonskraft og inntekt frå konesjonsavgift

	2023	
Art 18770 Konesjonsavgift		
Tafjord Kraftproduksjon AS	223 098	
Stranda Energi AS	27 274	
Art 15500 Avsetning til bundne fond		250 372
Art 16507 Konesjonskraft		
Tafjord Kraftproduksjon AS	955 455	
Stranda Energi AS	488 264	

Note 21 Vesentlege poster

I tabell under er det lista opp nokre vesentlege «faste» postar/driftsavtaler mv. som ikkje går fram av andre noter.

Avtale	Årleg driftsutgift 2023	
Husleige	7 043 018	
Stranda Eigedomsselskap AS		4 514 997
Storfjord Kulturhus SA		1 048 534
Engeset Holding AS		319 584
Stranda Næringsbygg AS		347 699
Andre		812 204
Leasing transportmidlar	1 406 008	
Varebil kl. 2 og større		745 170
Personbil		660 838
Tilskot private barnehagar	11 324 152	
Skuleplass elevar Liabygda - Fjord kommune	1 957 071	
Barnehagepl. barn Liabygda - Fjord kommune	1 159 520	
Legevaktsamarbeid	5 798 586	
Ålesund kommune		1 428 853
Sykkylven kommune		4 369 733
Driftsavtale NAV Sykkylven (sosialst ikkje inkl)	1 205 961	
Driftstilskot kyrkjeleg fellesråd	3 685 004	
Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS	408 885	
Tilskot Åknes/Tafjord Beredskap IKS	400 000	

DEL 2

KONSOLIDERT ÅRSREKNESKAP

INKL STRANDA HAMNEVESEN KF

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT, KONSOLIDERT (§5-6 jf §10-2 1.ledd)

KONSOLIDERT Økonomisk oversikt - drift	NOTE	Rekneskap 2023	Rekneskap i fjor 2022
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd		168 123 287	159 946 508
2 Inntekts- og formuesskatt		151 147 437	156 923 949
3 Eiendomsskatt		16 443 213	14 488 160
4 Andre skatteinntekter		250 372	711 140
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		16 926 328	17 693 101
6 Overføringer og tilskudd fra andre		74 295 683	55 744 960
7 Brukerbetalinger		23 449 560	26 538 988
8 Salgs- og leieinntekter		103 257 143	84 136 988
9 Sum driftsinntekter		553 893 023	516 183 795
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter		262 024 117	249 653 310
11 Sosiale utgifter		56 481 614	54 465 747
12 Kjøp av varer og tjenester		148 004 713	136 625 382
13 Overføringer og tilskudd til andre		23 879 773	31 040 000
14 Avskrivninger	6	32 268 428	30 850 093
15 Sum driftsutgifter		522 658 644	502 634 532
16 Brutto driftsresultat		31 234 378	13 549 263
Finansinntekter			
17 Renteinntekter		6 800 569	3 334 827
18 Utbytter	19	21 206 313	12 500 000
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-	-
20 Renteutgifter		35 218 796	16 562 633
21 Avdrag på lån	10	31 698 431	31 384 338
22 Netto finansutgifter		-38 910 345	-32 112 144
23 Motpost avskrivninger	6	32 268 428	30 850 093
24 Netto driftsresultat		24 592 462	12 287 212
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering		400 577	-
26 Avsetninger til bundne driftsfond	13	4 787 984	4 405 394
27 Bruk av bundne driftsfond	13	-5 964 424	-8 550 555
28 Avsetninger til disposisjonsfond		25 368 324	16 432 373
29 Bruk av disposisjonsfond		-	-
30 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		24 592 462	12 287 212
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-

Følgende justeringer er gjort i forbindelse med konsolidert regnskap for selskap 1 og 2:					
Selskap		Kostrart	Motpart	Beløp	Type KOSTRA-art
1		780	2	-37 148	Drift
1		880	2	-2 640 740	Drift
Sum selskap 1				-2 677 888	
2		380	1	37 148	Drift
2		480	1	2 640 740	Drift
Sum selskap 2				2 677 888	

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING, KONSOLIDERT (§5-5 1.ledd jf §10-2 1.ledd)

KONSOLIDERT Bevilgningsoversikt - invest. (rekneskap)	NOTE	Rekneskap 2023	Rekneskap i fjor 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler		44 429 147	73 233 944
2 Tilskudd til andres investeringer		400 000	4 426 739
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		1 849 674	5 979 962
4 Utlån av egne midler		-	-
5 Avdrag på lån		-	-
6 Sum investeringsutgifter		46 678 821	83 640 645
7 Kompensasjon for merverdiavgift		3 995 800	10 214 634
8 Tilskudd fra andre		2 347 215	12 874 962
9 Salg av varige driftsmidler		1 004 921	2 605 114
10 Salg av finansielle anleggsmidler		-	-
11 Utdeling fra selskaper		-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-	-
13 Bruk av lån		40 833 347	53 433 366
14 Sum investeringsinntekter		48 181 283	79 128 077
15 Videreutlån	8	10 749 564	2 425 070
16 Bruk av lån til videreutlån	8	10 749 564	2 425 070
17 Avdrag på lån til videreutlån	8	2 669 654	2 917 447
18 Mottatte avdrag på videreutlån	8	1 163 860	1 598 508
19 Netto utgifter videreutlån	8	1 505 794	1 318 939
20 Overføring fra drift		-400 577	-
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		-	2 750 000
22 Bruk av bundne investeringsfond	13	-1 164 260	-6 318 939
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	13	466 450	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-7 033	-1 160 480
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		1 102 088	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 332	-4 729 419
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	1 102 088

BALANSEREKNESKAP, KONSOLIDERT (§5-8 jf §10-2 1.ledd)

KONSOLIDERT Oversikt - balanse	NOTE	Rekneskap 2023	Rekneskap 2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		1 548 038 779	1 503 335 090
I. Varige driftsmidler	6	821 586 065	825 291 889
1. Faste eiendommer og anlegg	6	794 199 754	799 666 536
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	6	27 386 311	25 625 353
II. Finansielle anleggsmidler		132 266 590	120 831 212
1. Aksjer og andeler	7	97 425 648	95 575 974
2. Obligasjoner		-	-
3. Utlån	8	34 840 942	25 255 238
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	11	594 186 124	557 211 989
B. Omløpsmidler		232 680 299	197 169 062
I. Bankinnskudd og kontanter		145 223 686	122 781 328
II. Finansielle omløpsmidler		-	-
1. Aksjer og andeler		-	-
2. Obligasjoner		-	-
3. Sertifikater		-	-
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		87 456 612	74 387 734
1. Kundefordringer		12 510 811	15 264 787
2. Andre kortsiktige fordringer		19 339 703	16 103 967
3. Premieavvik	11	55 606 099	43 018 980
Sum eiendeler		1 780 719 078	1 700 504 152
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		267 307 157	252 180 119
I. Egenkapital drift		88 766 214	64 574 329
1. Disposisjonsfond		75 240 940	49 872 616
2. Bundne driftsfond	13	13 525 274	14 701 713
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	-
II. Egenkapital investering		3 124 874	2 727 629
1. Ubundet investeringsfond		554 781	95 364
2. Bundne investeringsfond	13	2 570 093	3 734 353
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-1 102 088
III. Annen egenkapital		175 416 069	184 878 161
1. Kapitalkonto	4	179 563 683	189 025 775
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	5	1 316 447	1 316 447
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	5	-5 464 061	-5 464 061
D. Langsiktig gjeld		1 419 738 852	1 372 525 982
I. Lån		829 350 037	819 088 122
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	9	829 350 037	819 088 122
2. Obligasjonslån		-	-
3. Sertifikatlån		-	-
II. Pensjonsforpliktelse	11	590 388 815	553 437 860
E. Kortsiktig gjeld		93 673 069	75 798 051
I. Kortsiktig gjeld		93 673 069	75 798 051
1. Leverandørgjeld		39 321 731	22 843 238
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		54 351 338	52 954 814
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		1 780 719 078	1 700 504 152
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		51 263 756	58 216 667
II. Andre memoriakonti		459 469	211 147
III. Motkonto for memoriakonti		-51 723 225	-58 427 814

NOTAR 2023 -KONSOLIDERT

Note 1 Rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er utarbeidd i samsvar med kommunelova, reglar i forskrifter og standardardar i medhald av god kommunal rekneskapskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i året som vedkjem kommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. Rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar berre i balanserekneskapen vert ikkje gjort.

Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er rekneskapsført brutto. Dette gjeld også interne finansieringstransaksjonar. Alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i året er teke med i årsrekneskapen, anten dei er betalt eller ikkje. For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt i året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsetjast eksakt når rekneskapen vert avlagd, vert det registrert eit stipulert beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanserekneskapen er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen. Andre eigedelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon er omløpsmidlar.

Andre fordringar er omløpsmidlar dersom desse forfell til betaling innan eitt år etter inntakstidspunktet. Elles er dei klassifisert som anleggsmidlar.

Kommunen følger KRS nr 4 – Avgrensing mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særleg mykje å seie for skiljet mellom vedlikehald og påkosting i høve til anleggsmidlar. Utgifter som kjem til for å oppretthalde anleggsmiddelet sitt kvalitetsnivå vert utgiftsført i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ei standardheving av anleggsmiddelet utover standard ved inntakstidspunkt vert utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommunelova §§ 14-15 til 14-17. All anna gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på innlån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar vert vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og verkeleg verdi. Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurderast til verkeleg verdi. Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for forventta tap.

Anleggsmidlar er vurdert til anskaffingskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid vert avskrivne med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivningane startar året etter anleggsmiddelet er innteke/teke i bruk av verksemda. Avskrivingsperiodane er i tråd med § 3-4 i

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

Anleggsmidler som har hatt varige verdifall er nedskrivne til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for egedelar gjeld tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldsposten sin pålydande i norske kroner på det tidspunktet som gjelda oppstår.

Sjølvkostutrekningar

Innanfor dei rammene der sjølvkost er sett som den rettslege ramma for kva kommunen kan krevje av brukarbetalingar reknar kommunen sjølvkost etter retningsliner gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

For tenester der kommunen sjølv vel å krevje inn brukarbetalingar etter sjølvkostprinsippet vert dei same retningslinene følgt.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglane i mva-lova for dei tenesteområda som er omfatta av lova. For dei andre delane av kommunen si verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Møtteken kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot i inntektssystemet.

Note 2 Organisering av kommunen

Den samla verksemda til kommunen er i hovudsak organisert innanfor Stranda kommune sin ordinære organisasjon. Det kommunale føretaket Stranda Hamnevesen KF har eige rekneskap og årsmelding, men inngår i denne konsoliderte rekneskapen til Stranda kommune.

Stranda Eigedomsselskap AS er heileigd av Stranda kommune og eige rettssubjekt, og inngår difor ikkje i konsolidert rekneskap.

I tillegg deltek kommunen i vertskommunesamarbeid og interkommunale samarbeid/interkommunale selskap som er eigne rettssubjekt.

Note 3 Endring i arbeidskapital

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	232 680 299	197 375 729	35 304 570
Kortsiktig gjeld	93 673 069	76 004 718	17 668 351
Arbeidskapital	139 007 230	121 371 011	17 636 219
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)			Beløp
Netto driftsresultat			24 592 462
Netto utgifter/inntekter i investering			-3 332
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			-6 952 911
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			17 636 219
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			0

Note 4 Kapitalkonto

Saldo pr. 01.01	189 025 775
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	36 346 317
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	7 755 273
Kjøp av aksjer og andeler	1 849 674
Utlån formidlings/startlån	10 749 564
Avdrag på eksterne lån	34 368 085
Reduksjon pensjonsforpliktelser	36 974 135
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)	
Salg av fast eiendom og anlegg	149 622
Av og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	41 619 877
Av og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6 037 915
Avdrag på formidlings/startlån	1 163 860
Bruk av midler fra eksterne lån	51 582 911
Økning pensjonsforpliktelser	36 950 955
Saldo 31.12.	179 563 683

Note 5 Endring av prinsipp, estimat og tidlegare års feil

Verknaden av endringar i rekneskapsprinsipp skal først mot egne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn.

Konto for endring av rekneskapsprinsipp viser	31.12.2023	31.12.2022
Endring av rekneskapsprinsipp som påverkar AK (drift)	-1 316 447	-1 316 447
Endring av rekneskapsprinsipp som påverkar AK (investering)	5 464 061	5 463 061

Det er ikkje gjort endringar i rekneskapsprinsipp i 2023.

Note 6 Anleggsmidlar

Kommunen følgjer inndelinga av anleggsmidlar og avskrivningstid i samsvar med budsjett- og rekneskapsforskrifta § 3-4. Kommunen har følgjande anleggsmiddelgrupper med tilhøyrande avskrivingsplan:

	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	Grunn-eigedom	SUM
Bokført verdi per 1.1	3 116 267	14 094 037	133 350	30 077 482	689 265 836	71 354 197	17 250 719	825 291 889
Tilgang	465 096	1 120 092	-	9 727 931	6 617 207	24 236 814	1 934 449	44 101 589
Avgang							149 622	149 622
Avskrivningar	1 079 407	2 026 479	8 890	3 305 281	23 980 566	1 867 805		32 268 428
Nedskrivningar		1 534 915		208 500	5 202 572	6 820 230	1 318 041	15 084 258
Anlegg med Justering					305 105			305 105
Reverserte nedskrivningar								-
Bokført verdi 31.12	2 501 956	11 652 735	124 460	36 291 632	666 394 799	86 902 978	17 717 505	821 586 065

I Stranda kommune sitt rekneskap er det gjort følgjande nedskrivningar:

Spesifikasjon av nedskrivningar	10 år	50 år
Anlegg 5350 - DET STORE BILDET	1 433 367	
Anlegg 4021 - Geiranger kyrkje	101 548	
Anlegg 4100 til 4103 - Kyrkja		6 820 230

Nedskrivninga gjeld i hovudsak tilskot til investeringar til kyrkja som har stått som aktivert i balansen. Vidare har utgift til prosjektet «Det store biletet» blitt nedskrive.

I Stranda Hamnevesen KF sitt rekneskap er det gjort følgjande nedskrivningar:

Anlegg	Nedskrivning
1102 Stranda kai - grunnboring (ikkje avskrivning)	918 041
1102 Stranda Kai 2018	316 108
1104 Geiranger kai	324
1108 Landbaserte prosjekt - grunn (ikkje avskrivning)	400 000
1111 Betongbrygge Stranda	208 500
1117 Grøn kai - Landstrøm (40 år)	4 085 387
1118 Energi knutepunkt	470 000
1119 Geiranger gjeste- og småbåthamn	330 753
SUM	6 729 113

Note 7 Finansielle anleggsmidler

	Bokført verdi 31.12.23	Eigardel i %
HELLESYLT TURIST- OG BEREDSKAPSKAI AS	5 000 000,00	99,99
KLP - EIGENKAPITALINNSKOT	15 475 747,00	
GEIRANGER FJORDSERVICE A/S -20 AKSJAR	1,00	0,52
STRANDA EIGEDOMSSELSKAP AS - 150 AKSJAR	12 490 000,00	100,00
NORSK FJORDSENTER A/S 5 AKSJAR	50 001,00	0,50
LABORATORIET AS	150 000,00	
HAREID FASTLANDSSAMBAND AS	2 000,00	0,03
UTVIKLINGSFORUM FOR ÅLESUND LUFTHAVN VIGRA AS	25 000,00	2,44
MØRE OG ROMSDAL REVISJON SA	84 000,00	
ÅKNES/TAFJORD BEREDSKAP IKS	297 800,00	20,00
ATTVIN AS	24 500,00	1,16
TUSSA KRAFT AS	63 723 845,00	6,61
MIDTNORSK SENTER FOR SENIORFORSKING	50 000,00	
CRUISE NORWAY AS (STRANDA HAMNEVESEN KF)	5 000,00	1,85
KLP - EIGENKAPITALINNSKOT (STRANDA HAMNEVESEN KF)	47 754,00	
Sum framgår av balansen	97 425 648,00	
Byrg kompetanse AS	-	99,99
Furene Holding As	-	1,41
Stranda Treningscenter As	-	3,95
Cruise Norway As, kostpris 5 000	-	

Note 8 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovudstol	Tap påløpte renter	Samla tap
Startlån	34 840 942	25 255 238			

Utlånt til Startlån blir finansiert gjennom innlån. Det vart ikkje tatt opp lån til Startlån i 2023. Det er vedtatt å låne inntil 10 mill. kroner i 2024.

Note 9 Langsiktig gjeld

Tabellen under viser samla gjeld fordel på kreditorar:

Kreditorar	31.12.2023	31.12.2022
Husbanken (15 lån)	40 925 686	43 595 340
KLP Kommunekreditt fastrente (1 lån)	38 872 857	
KLP Kommunekreditt p.t. og NIBOR (3 lån)	258 979 796	266 674 128
Kommunalbanken fastrente (4 lån)	207 026 620	157 186 310
Kommunalbanken p.t. og NIBOR (4 lån)	73 251 250	143 718 880
DNB Sertifikatlån	152 291 000	
		152 291 000
KLP Komm.kr og Kommunalb (Stranda hamnevesen KF)	58 002 828	55 622 464
	829 350 037	819 088 122

Gjennomsnittleg rente på våre lån siste 12 månader var 4,02%. Gjenstående løpetid pr 31.12. var 9,14 år. Verdien av lån som må refinansierast i 2024 er 152,3 mill. kroner.

Tabellen under viser lån med fastrente:

Lån med fastrente	Beløp	Rentesats	Utløp fastrente
Kommunalbanken	26 166 750	4,38 %	02.12.2030
Kommunalbanken	74 328 530	2,60 %	21.09.2028
Kommunalbanken	70 501 440	2,13 %	22.12.2031
Kommunalbanken	36 029 900	4,35 %	10.10.2030
KLP Kommunekreditt	38 872 857	4,32 %	11.12.2030
SUM	245 899 477		

Note 10 Avdrag på gjeld

Kommunen skal betale årlege avdrag som samla skal vere minst lik storleiken på kommunen sine avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom storleiken på lånegjelda og storleiken på kommunen sine anleggsmidler som kan avskrivast. Berekinga blir gjort ved hjelp av følgjande formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	32 268 428	30 850 093
Sum lånegjeld som inngår i berekning pr. 01.01.	775 492 782	816 300 307
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01.	808 041 170	782 073 002
Beregnet minimumsavdrag	30 983 371	30 406 008
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	31 698 431	31 384 338
Differanse	- 715 060	- 978 330

Note 11 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

Premiefond	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	26 413 286	26 326 422
Tilført premiefondet i løpet av året	3 241 123	10 831 206
Bruk av premiefondet i løpet av året	18 649 360	10 744 343
Innestående på premiefond 31.12.	11 005 049	26 413 286

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 11 380 759 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %
Forventet pensjonsregulering	1,71 %	-

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	25 407 186	25 706 642
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	20 139 858	16 305 240
- Forventet avkastning av pensjonsmidlene	-22 305 145	-18 488 225
Administrasjonskostnader	1 242 830	1 227 816
Tilskot sikringsordning	111 244	
A Beregnet netto pensjonskostn (inkl adm)	24 595 973	24 751 473
B Forfalt pensjonspremie (inkl adm.kostnader)	44 104 617	35 120 602
C Årets premieavvik (A-B)	-19 508 644	-10 369 129

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
B Forfalt pensjonspremie (inkl adm.kostnader)(inkl. sikringsordning)	44 104 617	35 120 602
C Årets premieavvik (A-B)	-19 508 644	-10 369 129
D Amortisering av tidligere års premieavvik	8 127 885	7 200 308
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (sum B:D)	32 723 858	31 951 781
F Pensjonstrekk ansatte	4 622 949	4 453 260
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	28 100 909	27 498 521

Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	38 896 003	35 727 182
Årets premieavvik	19 508 644	10 369 129
Sum amortisert premieavvik dette året	-8 127 885	-7 200 308
Akkumulert premieavvik pr. 31.12.	50 276 762	38 896 003
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	5 329 337	4 122 976
Sum akkumulert premieavvik inkl arb.g.avgift	55 606 099	43 018 979

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2023	2022
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	-3 412 414	-7 789 446
Årets premieavvik	-19 508 644	-10 369 129
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	17 565 151	14 746 161
Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Netto pensjonsforpliktelser SPK pr. 31.12.	-14 703 736	-3 412 414
Netto pensjonsmidler KLP pr. 31.12.	20 059 642	
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	588 830 219	553 799 576
Pensjonsmidler	594 186 125	557 211 990
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse (2023 Statens pensjonskasse)	1 558 596	361 716

Note 12 Garantiar

Låntakar	Restbeløp pr. 31.12.23	Utløpsdato
Tusenfryd Barnehage L1	4 180 362	31.12.2029
Trollhaugen Barnehage Stranda SA	1 011 952	31.12.2031
Stranda Sokn	2 715 455	23.01.2038
Sum	7 907 769	

Garantiansvaret gjeld normalt i 2 år etter innfriingsdato på lånet - og kan vere høgare enn restgjelda, dersom det kjem på inndrivingskostnader og renter for forsinka betaling. Sikkerheit (trygd) stilt for lån i Husbanken er gjorte obligasjonar, som ikkje kan lånast opp.

Stranda Eigedomsselskap As er reell eigar av «kommunen sine» tidlegare eigedomar. Det er valgt å ikkje endre heimelshavar på eigedomane. Stranda Eigedomsselskap AS og Svemorka Næringsbygg AS har lån med pant i dei nemnde eigedommane. Dette har vore vurdert til å vere ei innretning som går utanom ordinært garantiansvar.

Note 13 Vesentlege bundne fond

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	8 834 708	3 297 645	-3 664 017	8 468 335
Sjølvkostfond	4 938 089	461 394	-1 663 289	3 736 194
Næringsfond/Kraftfond	105 421	852 772	-411 538	546 654
Gåvefond	823 496	176 174	-225 580	774 090
Sum	14 701 713	4 787 984	-5 964 424	13 525 274
Bundne investeringsfond	3 734 353	-	-1 164 260	2 570 093
Sum	3 734 353	-	-1 164 260	2 570 093

Spesifikasjon vesentlege bundne fond (over 1 mill. kroner):

Type fond	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.23	Formål
Bundne driftsfond				
25110214 Barnevern - styrking kompetanse	-	-	1 245 532	Opplæring, kompetanse mv. Arbeider med innkjøp av system.
25150620 FOND VASSVERK	47 589	-524 906	892 878	Sjølvkost
25150630 FOND AVLØP	59 751	-751 278	1 074 953	Sjølvkost
25150640 FOND RENOVASJON HUSHALD	347 403	-	1 117 542	Sjølvkost
Bundne investeringsfond				
25506155 SKREDKARTLEGGING H51	-	-179 907	2 570 093	

Note 14 Sjølvkosttenester

Sjølvkostområde renovasjon	
Dekningsgrad i %	104 %
Gebyrinntekter	8 897
Berekna sjølvkost (kostnader)	8 589
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	308
Avsetning til sjølvkostfond	308
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	-
Framføring av underskot i år	40
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	1 118

Sjølvkostområde slam	
Dekningsgrad i %	84 %
Gebyrinntekter	1 243
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 478
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-235
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	235
Dekning av framført underskot	-13
Framføring av underskot i år	
Akkumulert underskot til framføring	-442
Bokført verdi 31.12	

Sjølvkostområde vatn	
Dekningsgrad i %	96 %
Gebyrinntekter	12 497
Berekna sjølvkost (kostnader)	13 022
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-525
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	525
Dekning av framført underskot	-
Framføring av underskot i år	48
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	893

Sjølvkostområde avløp	
Dekningsgrad i %	94 %
Gebyrinntekter	12 735
Berekna sjølvkost (kostnader)	13 486
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-751
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	751
Dekning av framført underskot	60
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	1 075

Sjølvkostområde feiing	
Dekningsgrad i %	100 %
Gebyrinntekter	1 464
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 464
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	6
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	151

Sjølvkostområde kartoppmåling	
Dekningsgrad i %	59 %
Gebyrinntekter	653
Berekna sjølvkost (kostnader)	1 110
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-457
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	387
Dekning av framført underskot	-70
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Sjølvkostområde plan og bygning	
Dekningsgrad i %	88 %
Gebyrinntekter	1 848
Berekna sjølvkost (kostnader)	2 099
Sjølvkostresultat (over-/underskudd)	-251
Avsetning til sjølvkostfond	-
Bruk av sjølvkostfond	-
Dekning av framført underskot	-251
Framføring av underskot i år	-
Akkumulert underskot til framføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Note 15 Sal av finansielle anleggsmidler

Det er gjennomført aksjebytteavtale med Tussa Kraft AS for aksjane i Stranda Energi Holding AS. For å eige heile aksjar i Tussa Kraft AS vart det i tillegg kjøpt aksje for kr 777.845,-. Ny balanseført verdi av aksjane i Tussa Kraft as er då kr 63 723 845,-. Tidlegare balanseført verdi av aksjane i Stranda Energi Holding AS va kr 62 946 000,-.

Note 16 Ytingar til leiande personar

	Løn og anna godtgjersle	Fri telefon
Rådmann	1 162 938	4 392
Ordførar 01.01.-03.10.	787 866	3 660
Ordførar 01.10.-31.12.	266 895	1 098
Hamnesjef Stranda hamnevesen KF	1 086 612	
Styremedlemmar Stranda hamnevesen KF	416 800	

Note 17 Godtgjersle til revisor

Kommunen sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA.

Godtgjersle til revisor	2023	2022
Rekneskapsrevisjon	720 113	761 500
Rekneskapsrevisjon Stranda Hamnevesen KF	91 288	39 700
Forvaltningsrevisjon	27 221	249 700
Eigarskapskontroll		
Rådgjevingstenester		
Samla godtgjersle	838 622	1 050 900

Note 18 Usikre forpliktingar, vilkårsbundne eidealjar og hendingar etter balansedagen

Det er ikkje bokført vesentlege usikre forpliktingar i rekneskapen for 2023.

Ein er ikkje kjent med hendingar etter balansedagen av vesentleg betydning for vurderinga av den økonomiske utviklinga eller stillinga til kommunen.

Note 19 Utbytte

	2023	2022
Bingsa Gjenvinning AS	58 333	
Attvin AS	70 020	
Geiranger Fjordservica AS	12 700	
Tussa Kraft	21 065 260	
Stranda Energi Holding AS		12 500 000

Note 20 Konesjonskraft og inntekt frå konesjonsavgift

	2023	
Art 18770 Konesjonsavgift		
Tafjord Kraftproduksjon AS	223 098	
Stranda Energi AS	27 274	
Art 15500 Avsetning til bundne fond		250 372
Art 16507 Konesjonskraft		
Tafjord Kraftproduksjon AS	955 455	
Stranda Energi AS	488 264	

Note 21 Vesentlege poster

I tabell under er det lista opp nokre vesentlege «faste» postar/driftsavtaler mv. som ikkje går fram av andre noter.

Avtale	Årleg driftsutgift 2023	
Husleige	7 043 018	
Stranda Eigedomsselskap AS		4 514 997
Storfjord Kulturhus SA		1 048 534
Engeset Holding AS		319 584
Stranda Næringsbygg AS		347 699
Andre		812 204
Leasing transportmidlar	1 406 008	
Varebil kl. 2 og større		745 170
Personbil		660 838
Tilskot private barnehagar	11 324 152	
Skuleplass elevar Liabygda - Fjord kommune	1 957 071	
Barnehagepl. barn Liabygda - Fjord kommune	1 159 520	
Legevaktsamarbeid	5 798 586	
Ålesund kommune		1 428 853
Sykkylven kommune		4 369 733
Driftsavtale NAV Sykkylven (sosialst ikkje inkl)	1 205 961	
Driftstilskot kyrkjeleg felle råd	3 685 004	
Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS	408 885	
Tilskot Åknes/Tafjord Beredskap IKS	400 000	

STRANDA KOMMUNE

-tíl á vere stolt av

KOMMUNEDIREKTØREN SI ÅRSMELDING 2023

1. Innleiing

Årsrekneskap og årsmelding blir avlagt etter *Lov om kommuner og fylkeskommuner og Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.*

Kommunelova §14-7 har ein oversikt over kva årsmeldinga skal innehalde:

«Årsberetningene skal redegjøre for

- a. forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handlevnen over tid
- b. vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c. virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d. tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.»

Årsmeldinga skal inkludere vesentlege forhold i Stranda Hamnevesen KF også, men ut frå storleik vil mange av dei forholda som blir kommentert i hovudsak gjelde Stranda kommune utanom føretaket. Føretaket legg i tillegg fram eige rekneskap og årsmelding til kommunestyret.

2. Overordna mål og resultat for kommunen

Kommuneplanen vart vedtatt i 2019. Det vart sett opp fleire delmål knytt til 3 område:

Bygdeutvikling – Levande bygdelag

- Folketalet i alle bygdelaga skal stabiliserast og helst auke i planperioden
- Stranda kommune skal få ei større «vi-kjensle»
- Stranda skal vere ein trygg og sikker kommune
- Stranda vere ein sunn og helsefremjande kommune

Dette er gjort i 2023:

- Tatt imot omlag 40 flyktningar
- Lave kostnader på barnevern og sosial som mellom anna tyder tyder på godt arbeid
- Arbeidd for etablering av leilegheiter i alle bygdelag. Lukkast med Geiranger der privat utbyggar har bygd ut mange leilegheiter som er sterkt medverkande til auke i folketal.
- Lagt til rette for betre beredskap i Geiranger gjennom bygging av Geiranger beredskapssenter der brann, ambulanse og politi no er samla.
- Delteke og støtta opp arbeidet til NVE med dreneringsprosjekt Åknes.
- Kontinuerleg arbeid med avløpsreinsing og sikker vassforsyning.

Næringsliv – På veg mot ei innovasjonsklynge

- Stranda kommune skal legge til rette for ein variert arbeidsmarknad
- Stranda skal vere ein attraktiv arbeidskommune og kommunen skal vere ein arbeidsgjevar med høg kompetanse
- Stranda kommune skal utvikle ein betre innovasjonskultur og identitet med mat i fokus

Dette er gjort i 2023:

- Teke initiativ til og støtta opp om arbeidet med “Denne Stranda”
- Delteke i arbeidet med å etablere paraplyorganisasjonen for næringsforeiningar på Sunnmøre med tanke på eksportnæringar og få utflytta ‘Strandarar’ tilbake
- Gitt uttalar om kollektivtrafikken (ferje, buss) for å fremje tiltak som kan gjere Stranda meir attraktiv som bustadkommune
- Delteke aktivt i arbeidet med innføring av besøksforvaltningsordning
- Søkt og fått støtte til tiltak under STIKK Ut!-ordninga
- Gjennomført samtalar med mange gründerar, og gitt støtte i form av avklaringsmidlar gjennom hoppid.no-systemet
- Gitt støtte til deltaking på kurs for nyetablerarar gjennom hoppid.no-systemet
- Søkt og fått midlar til prosjektet ‘Garden som ressurs’ med særleg fokus på tilleggsnæringar innan mat og drikke
- Sakshandsama søknader til kommunalt næringsfond og gitt støtte til 9 ulike prosjekt for til saman om lag 600’ kr
- Gitt uttalar og støtta prosjekt for å fremje søknader til Innovasjon Norge innan satsingar på lokal mat/drikke
- Laga retningsliner for bruk av konsesjonsinntekter for bruk til tiltak i næringslivet
- Forvalta verdsarvmidlar som i stor grad vert nytta for å styrke jordbruk og tilleggsnæringar inkl. matproduksjon

Turisme – Vekst gjennom heile året og i heile kommunen i samspel med natur, lokalsamfunn og næring

- Verdsarvkommunen Stranda skal ha eit meir attraktivt og variert reiseliv
- Minimere konflikt mellom lokalbefolkning og turisme

Dette er gjort i 2023:

- Reisemålsplan for heilårs turisme – Stranda kommune 2024-2028 vart utarbeidd gjennom prosess med brei involvering, vedteken tidleg på nyåret 2024 med handlingsplan.
- Geiranger vart resertifisert og resten av Stranda Kommune vart sertifisert som berekraftig reisemål i august 2023.
- Tettstadutvikling innanfor reguleringsplanramma i Geiranger sentrum – Designmanual vart levert i desember 23.
- Utarbeidd teikningar og lyssettingsplan for Fjordaparken i Geiranger.
- Revidert politivedtektene
- Utarbeidd nytt regelverk for utleige av kommunalt torgareal’Arbeidd med straumforsyning, parkeringshall Geiranger, fylkesveg 60 Hornindal, Storfjordsamandet og heilårsopen fylkesveg austover frå Geiranger.

3. Tilhøve som er viktige for å vurdere kommunen si økonomiske stilling

3.1 Driftsresultat

Det konsoliderte brutto driftsresultatet er på 31,2 mill. kroner. Dette fordeler seg slik:

- Stranda Hamnevesen KF 25,7 mill. kroner
- Stranda kommune 5,5 mill. kroner

Etter finanspostar viser konsolidert netto driftsresultat 24,6 mill. kroner. Dette fordeler seg slik:

- Stranda Hamnevesen KF 24,6 mill. kroner
- Stranda kommune - kr 25 264,-

Det positive netto driftsresultatet gjeld med andre ord hamnevesenet.

Det er ikkje heilt uvanleg å operere med omgrepet korrigert netto driftsresultat, der ein tek omsyn til avsetning og bruk av bundne fond. Korrigert netto driftsresultat for Stranda kommune utan føretaket var 1,15 mill. kroner.

3.2 Budsjettavvik

3.2.1 Drift – Stranda kommune

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett- avvik
10	Adm/Pol leing inkl. fellesutgifter	48 798 924	50 362 202	-1 563 278
20 og 40	Oppvekst/Kultur	90 658 003	90 022 342	635 661
30	Helse, pleie og omsorg	149 527 294	150 881 712	-1 354 418
50	Plan, miljø og næring	3 397 983	3 506 220	-108 237
60	Komm.tek Sjølvkost	-13 114 881	-12 973 027	-141 854
61	Komm.tek Veg, park og brann	17 789 880	15 464 841	2 325 039
70	Vaktmesterteneste, hus til utleige	10 216 540	8 745 233	1 471 307
80	Skattar, rammetilskot	-343 989 259	-338 738 513	-5 250 746
90	Renter, avdrag og driftsresultat	36 715 516	32 728 990	3 986 526
SUM		0	0	0

Avvik innan tenesteområda (10-70) vil bli gått nærare inn på i tabellar under.

Innanfor 80 Skattar, rammetilskot vart det 5,25 mill. i mindreforbruk. 2 mill. kroner av dette skuldast auka skatteinntekter på slutten av året ut over det som var prognose. I tillegg var det i samband med rekneskaperen for 2022 sett av midlar til dekning av sannsynleg skattekrav på fallrettar. Endeleg skattekrav vart om lag 3 mill. lågare enn det som låg inne, og dette er inntektsført i rekneskap for 2023. Eigedomsskatt var om lag i tråd med budsjett (kr 88.000 høgare enn budsjett). Netto inntekt konsesjonskraft vart 0,2 mill. kroner høgare enn budsjett.

Når det gjeld 90 Renter, avdrag og driftsresultat så fordeler det seg på følgjande måte:

- Renteutgifter var 0,7 mill. kroner mindre enn budsjettet.
- Renteinntektene var 1,3 mill. kroner høgare enn budsjettet.

- Bruk av disposisjonsfond var 6,2 mill. kroner mindre enn budsjettet då det ikkje var naudsynt å bruke disposisjonsfond for å dekkje netto driftsresultat.
- Avsetning til disposisjonsfond var 0,3 mill. kroner mindre enn budsjettet.

3.2.2 Stranda hamnevesen KF

I årsmeldinga til Stranda hamnevesen KF går det fram følgjande:

«Reknskapet etter kommunal god reknskapsskikk viser eit netto driftsresultat lik kr 24 617 727. Budsjetter netto driftsresultat i 2023 var kr. 12 110 628.

Det er fleire årsaker til dette betra resultatet:

- ✓ Den svake norske krona gjorde det attraktivt å reise på ferie til norske fjordar med cruiseskip
- ✓ Omdirigeringar av skip og auka bruttotonnasje – og det er fleire skip som nyttar seg av Seawalk.
- ✓ Betydelig auke i antal passasjerar om bord i cruiseskip enn først innmeldt
- ✓ Betydelig auke i antal passasjerar med mindre passasjerfartøy og RIB
- ✓ Lavere kostnader spesielt til vedlikehald, i påvente av svar på løysning på vedtaket om nullutslepp
- ✓ Inntektsføring av tilskot til prosjekt. Det var ikkje budsjettet med inntektsføring av tilskot»

3.2.3 Investeringsbudsjettet – Stranda kommune

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett- avvik	Forklaring avvik
1200	UTSTYR DATA	-	250 000	250 000	Utgiftene måtte ut frå regelverk takast over drift.
1215	DIGITALISERING AV ARKIV	865 774	1 037 500	171 726	Her vart ikkje alt arbeidet gjennomført og midlane vil bli søkt overført til neste år.
2001	DATAUTSTYR SKULANE	465 096	375 000	-90 096	
2014	RINGSTAD SKULE - BRANNSIKRING	-	250 000	250 000	Arbeid ikkje starta opp i 2023, men blir utført i 2024.
2020	STRANDAHALLEN tak	-	875 000	875 000	Dette rakk ein ikkje i 2023 og midlane vil bli søkt overført til 2024.
2023	SUNNYLVEN SKULE - REHABILITERING	38 199	500 000	461 801	Prosjektet er avslutta og alt skal vere fakturert.
4100	KYRKJELEG FELLESRÅD	-	400 000	400 000	Tilskot kr 400.000 ført på art som ikkje er med i oppsettet. Difor ikkje avvik.
5022	Hellesylt ferjekai - offentlig privat samarbeid 063 21	109 421	-	-109 421	
5312	STRANDSITJAR MONUMENT	22 662	625 000	602 338	Midlane skal gå til park i sentrum. Midlane vil bli søkt overført til 2024.
5321	Forprosjekt biogass, eigenandel	-	81 250	81 250	Prosjekt ferdig
5322	Brannstasjon Geiranger, klimared. tiltak	-	146 250	146 250	Prosjekt ferdig

5323	Stranda - Hellesylt konsept nullutsleppshamn	-	312 500	312 500	Prosjekt ferdig
5350	DET STORE BILDET	-	942 981	942 981	Ikkje investeringsutgift. Er korrekt utgiftsført i driftsrekneskapen.
5351	Parkeringshall Geiranger	354 567	929 511	574 944	Tilskotsmidlar frå fylkeskommunen. Må overførast til 2024.
6001	FJERNVARMEANLEGG	-	250 000	250 000	Arbeid utført, men faktura ikkje motteken. Midlar må overførast til 2024.
6023	KJØP AV GRUNN ØDEGÅRD - UTESEKSJON	920 348	1 080 000	159 652	Prosjekt ferdig. Noko lågare pris enn forventa.
6051	KOMMUNAL VEG HELLESYLT, HYDROGEN	57 150	-	-57 150	Eigen avtale der Norwegian Hydrogen dekker kostnaden. Denne avtalen vil først fakturerast ut når heile arbeidet er utført i 2024.
6080	VA HEVSDALEN	79 773	166 630	86 857	
6086	AVLØP HELLESYLT	-	250 000	250 000	Pågår. Midlar må overførast til 2024.
6128	BRU STORELVA UTBEDRING	86 635	125 000	38 365	Prosjekt ferdig
6130	ASFALTERING	966 370	1 035 314	68 944	Arbeid utført
6152	GANGVEG ØDEGÅRD	-	312 500	312 500	Under arbeid. Midlar må overførast til 2024. Heng saman med prosjekt 6179
6154	BRANNSTASJON GEIRANGER	26 103 647	54 787 392	28 683 745	Opphavleg var ferdigstilling sett til desember 2023. Frist for ferdigstilling vart utsett til 23.02.24 på grunn av endringar og forseinkingar på leveransar, m.a. varmpumpe. Ein gjer elles merksam på at uteområdet av naturlege årsaker (snø/frost) ikkje vert ferdigstilt før til sommaren med tilsåing mm. Garantibeløp er heller ikkje utbetalt og vil ikkje verte utbetalt før etter prøvekjøringsperioden.
6155	SKREDKARTLEGGING H51	224 883	3 375 000	3 150 117	Entreprenør for detaljprosjektering/ anbod på sikringa er valt. Dei har komt med alternativ sikringsmetode og oppdaterte kostnadar som ligg langt over budsjetterte midlar. Saman med kommuneadvokat og Fjord kommune er det sendt skriv til departementet der ein ber om avklaring på om slik sikring er rett bruk av samfunnet sine ressursar. Avklaringar er

					naudsynt for eventuelt å velje tiltak og eventuelt utføre tiltak. Tiltak vil truleg verte kostnadsmessig langt større enn avsett i budsjett.
6157	TRAFIKKTRYGGING - BUSSTOPP STORGATA	385 085	625 000	239 915	Prosjekt ferdig.
6179	VATN/AVLØP ØDEGÅRD - INDUSTRI	336 600	500 000	163 400	Under arbeid. Midlar må overførast til 2024. Heng saman med prosjekt 6152
6201	BYGGEFELT HELLESYLT - VEG	602 375	625 000	22 625	Reguleringsendring snart ferdig. Midlar må overførast til 2024.
6205	BYGGEFELT GEIRANGER (m.a. Berga)	810 134	1 000 000	189 866	Under arbeid. Midlar må overførast til 2024. Heng saman med prosjekt 6154
6234	Grunnkjøp renovasjon Fursetsida Hevsdalen 048 21	-	115 675	115 675	Gjennomført på VA-drift.
6262	RENSEANLEGG AVLØP HELLESYLT VAR	1 026 513	1 732 919	706 406	Pågåande, midlar må overførast til 2024
6264	Geiranger Vassverk, auke bass kap reintvatn	356 096	-	-356 096	Pågåande, midlar må overførast til 2024
6265	Ødegård, vatn/avløp fjerning dir.utslepp	5 095 371	6 716 562	1 621 191	Har vore på anbod – prosjektet går over 2 år med likt budsjett begge åra, og frist for ferdigstilling er september/oktober 2024. Dette er elles eit samarbeidsprosjekt med Linja for å utnytte same grøftetrase mm der det er mogleg. Prosjektet er i rute med tanke på ferdigstilling hausten 24 (ev. garantiar/tilsåing/ tilstelling som kanskje kjem i 2025). Midlar må overførast til 2024.
6950	JUSTERING MVA BLÅDALSLIA AS bru og VA	218 136	-	-218 136	Dette må vere føringsteknisk - i sum er dette netto årleg inntekt til kommunen.
	SUM	39 124 835	79 421 984	40 297 149	

3.3 Finansielle måltal

KS har utarbeidd forslag til indikatorar som blir vist i prosent av brutto driftsinntekter:

	Svært utsatt	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat	<0	<1	<2	>2
Disposisjonsfond	<2	<5	<8	>8
Netto lånegjeld	>85	>75	>65	<65

Stranda kommunestyre vedtok i 2019 følgjande måltal som ein skal styre mot:

1. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter – minimum 1,75%.
2. Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter – minimum 10 %.
3. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter – maksimum 100%.

Dei finansielle måltala skal sikre at den økonomiske handleevna vert ivaretatt over tid. Dei skal, saman med realistiske planar, vere eit verkøy som sikrar ei langsiktig og planmessige styring og utvikling av kommunen sine tenester og økonomi

Tabellen under viser korleis måltala i prosent av driftsinntekter har vore for Stranda kommune (utanom hamnevesenet) dei siste åra.

	Svært utsatt	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat 2020	-0,1			
Disposisjonsfond 2020	1,9			
Netto lånegjeld 2020	143,3			
Netto driftsresultat 2021	0,2			
Disposisjonsfond 2021	1,2			
Netto lånegjeld 2021	140,3			
Netto driftsresultat 2022	-0,7			
Disposisjonsfond 2022	1,4			
Netto lånegjeld 2022	141,9			
Netto driftsresultat 2023	-0,01			
Disposisjonsfond 2023	1,5			
Netto lånegjeld 2023	136,2			

Netto driftsresultat er eit nøkkeltal som måler om kommunen si drift går i balanse og det seier noko om kommunen sin økonomiske handlefridom. Tilrådd prosent frå TBU (Teknisk berekningsutval forkommunal økonomi) er på 1,75%. Stranda kommune har ikkje vore over dette normtalet dei siste åra.

Disposisjonsfond: Disposisjonsfondet er avsetningar som kommunestyret kan disponere fritt. Midlar på disposisjonsfond stammar frå tidlegare års overskot og er meint som ein buffer mot uføresette kostnader eller inntektssvikt. Nivået på disposisjonsfondet til Stranda kommune er lågt, og har vore under normtalet dei siste åra.

Netto lånegjeld: Netto lånegjeld er total lånegjeld minus vidareutlån og ubrukte lånemidlar. Riksrevisjonen definerer høg lånegjeld til 75 % av driftsinntektene. KS har antyda at ein gjeldsgrad på over 100 % er ugunstig. Stranda kommune har hatt ein gjeldsgrad som framleis er svært høg.

Tale for konsernet Stranda kommune (inklusive Stranda Hamnevesen KF) ser litt annleis ut:

	Svært utsatt	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat 2020	-1,8			
Disposisjonsfond 2020				8,7
Netto lånegjeld 2020	168,4			
Netto driftsresultat 2021	-0,3			
Disposisjonsfond 2021			7	
Netto lånegjeld 2021	150,6			
Netto driftsresultat 2022				2,4
Disposisjonsfond 2022				9,7
Netto lånegjeld 2022	142,5			
Netto driftsresultat 2023				4,4
Disposisjonsfond 2023				13,6
Netto lånegjeld 2023	134,2			

Som ein ser er gjelda framleis svært høg, men det er litt meir handlerom jf. disposisjonsfond og netto driftsresultat.

3.4 Andre forhold

Stranda kommune fekk 2,6 mill. kroner i utbetaling frå Havbruksfondet i 2023.

I notar til rekneskapen går det mellom anna fram oversyn over utbytteutbetalingar i 2023:

	2023	2022
Bingsa Gjenvinning AS	58 333	
Attvin AS	70 020	
Geiranger Fjordservica AS	12 700	
Tussa Kraft	21 065 260	
Stranda Energi Holding AS		12 500 000

Det går og fram oversyn over konsesjonskraft og inntekt frå konsesjonsavgift:

	2023	
Art 18770 Konsesjonsavgift		
Tafjord Kraftproduksjon AS	223 098	
Stranda Energi AS	27 274	
Art 15500 Avsetning til bundne fond		250 372
Art 16507 Konsesjonskraft		
Tafjord Kraftproduksjon AS	955 455	
Stranda Energi AS	488 264	

I tillegg er nokre vesentlege postar lista opp

Avtale	Årleg driftsutgift 2023	
Husleige	7 043 018	
Stranda Eigedomsselskap AS		4 514 997
Storfjord Kulturhus SA		1 048 534
Engeset Holding AS		319 584
Stranda Næringsbygg AS		347 699
Andre		812 204
Leasing transportmidlar	1 406 008	
Varebil kl. 2 og større		745 170
Personbil		660 838
Tilskot private barnehagar	11 324 152	
Skuleplass elevar Liabygda - Fjord kommune	1 957 071	
Barnehagepl. barn Liabygda - Fjord kommune	1 159 520	
Legevaktsamarbeid	5 798 586	
Ålesund kommune		1 428 853
Sykkylven kommune		4 369 733
Driftsavtale NAV Sykkylven (sosialst ikkje inkl)	1 205 961	
Driftstilskot kyrkjeleg fellesråd	3 685 004	
Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS	408 885	
Tilskot Åknes/Tafjord Beredskap IKS	400 000	

4. Driftsrekneskap – tenesteområda

4.1 Adm/Politisk leing inkl. fellesutgifter

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett-avvik	Forklaring på avvik
1010	POLITISK LEIING	5 637 117	5 114 529	522 588	Meirforbruk skuldast i hovudsak høgare møtegodtgjersle (0,3 mill) og høgare lønsutgifter (0,2 mill) enn budsjettert.
1011	RÅDMANNSKONTOR	4 434 607	6 313 802	-1 879 195	Mindreforbruk skuldast i hovudsak at premieavvik og amortisering blir ført sentralt på rådmannsansvaret.
101	<i>Sum Politisk leing og rådmannskontor</i>	<i>10 071 724</i>	<i>11 428 331</i>	<i>-1 356 607</i>	
1020	ØKONOMIAVDELING	3 088 564	3 047 024	41 540	Tilnærma balanse
1021	PERSONALAVDELING	3 431 399	3 550 666	-119 267	Personalavdelinga kom inn på budsjett. Mindreforbruket er knytt til tilskot frå MR fylkeskommune God Helse- folkehelsearbeid.
1022	FAG	19 100 311	20 211 622	-1 111 311	Mindreforbruket er knytt til skuleskyss og lavare lønsutgifter til styrka tilbod til førskulebarn.
1023	IKT	10 272 677	9 029 973	1 242 704	Endring i lisensmodellen til microsoft gjorde at vi måtte endre lisensar på RDS-CAL.

					<p>I tillegg har det kome ekstrakostnadar knytt til loadbalancer og profiladministrasjon. Dette gjeld oppkopling til lokale fagsystem drifta av pcsupport.</p> <p>Forskriftsendring om at kommuner og regionale helseforetak pålegges å betale for forvaltning og drift av kjernejournal, e-resept og helsenorge.no blei i 2023 betalt av IKT. Kommuner og regionale helseforetak får kompensert kostnadar til forvaltning og drift av løysingar til Norsk helsenett i statsbudsjettet, men kostnadane blir betalt frå ansvar 1023.</p> <p>Arbeidet med å fase ut lokal serverinfrastruktur har tatt lenger tid enn planlagt og vi har derfor ikkje fått henta ut planlagt økonomisk gevinst av dette ifht oppsigelse av lisensar på vmware, windows-server.</p> <p>Til sist så vart kostnadane til ein del innkjøp av datautstyr flytta frå investering over til drift.</p>
102	Sum økonomi, personal, fag og IKT	35 892 951	35 839 285	53 666	
103	Servicekontor	2 834 249	3 094 586	-260 337	Mindreforbruket er hovudsakleg knytt til høgare salsinntekter enn budsjettet. I tillegg noko mindre bruk av fastløn knytt til reinhald.
SUM ADM/POL LEIING INKL. FELLESUTG		48 798 924	50 362 202	-1 563 278	

Det var eit samla mindreforbruk på 1,6 mill. kroner på dette området.

4.2 Oppvekst/Kultur

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett- avvik	Forklaring på avvik
201	Ringstad skule	31 769 587	31 114 434	655 153	Skule: Uventa eingongsutgift på kr 250 000. SFO: Har hatt svært mykje sjukdom og permisjonar, og med det høge utgifter til vikar, totalt 349 313 i overforbruk. Noko refusjon kan ha

					blitt ført på skule. Ca 40 000 lavare innbetaling frå foreldre enn i budsjett.
202	<i>Sunnylven skule</i>	9 338 978	10 031 652	-692 674	Mindreforbruk skuldast at det vart brukt mindre på svømming og dermed busstransport. Det var planlagt litt på hausten, men vart ikkje gjennomført. I tillegg har vi hatt stort sjukefråver etter haustferien der vi tre i administrasjonen har tatt nesten alle timane.
203	<i>Geiranger skule og barnehage</i>	7 036 297	7 178 839	-142 542	Mindreforbruk i skulen er i all hovudsak auka inntekter frå sjukelønnsrefusjon, utan at vikar har vore brukt, eller at det ikkje har vore mogleg å hente vikar. Generelt har aktivitetsnivået vore lågt pga låg bemanning.
205	<i>Helstad barnehage</i>	4 949 997	4 917 708	32 289	I budsjettvedtak som vart handsama i Kommunestyret i mai 2023. Nedtrekk av bhg plassar, gløymde ein i saksutgreiinga å ta med tilsvarande reduksjon i foreldrebetalinga, dette beløpet vart på kr 93.000,-. Meirutgift KLP kr 128.000,-. Desse to artane tilsvarar ei meirutgift på kr 225.000,-. Så 193.000,- av desse dekka vi inn via ramma.
206	<i>Stranda ungdomsskule og vaksenopplæring</i>	18 046 052	17 254 285	791 767	Meirforbruk er i all hovudsak større lønnsutgifter på Grunnskule. Tre av 30 elevar hadde diagnoser som krevde 1-1 oppfølging då dei starta i 8. kl. Det har skulen måtte vidareført. I tillegg måtte to elevar takast ut av skulen pga åtferdsproblem. Dette tiltaket har skulen måtte vidareført inn i 2023. Desse to elevane har åleine krevd eit meirforbruk på to årsverk, ca. 1,6 mill kroner. I tillegg har det vore uklart korleis Vaksenopplæringa skal førast i budsjett og rekneskap. Det gir dårleg oversikt. Halve året har skulen brukt lærar som har vore tilsett i grunnskule, i vaksenopplæringa.
211	<i>Ringstad barnehage</i>	9 009 917	8 817 020	192 897	Nedtrekk på bhg.plassar hausten 23 gav ein reduksjon i kr. 56.000 i foreldrebetalinga,- dette var ikkje regulert i budsjettet. Meirutgift KLP var på kr. 230.000,-.

					Ekstra lønnsutgifter på D.nr utgjorde ein auke på kr. 131.000,- . Total meirutgifter på dei tre artane vart kr. 417.000.
212	Sunnylven barnehage	4 330 666	4 374 542	-43 876	mykje bruk av styrar som vikar gir ikkje utslag på vikarutgifter men ein får refusjon
220	PP-kontoret	1 934 278	2 031 134	-96 856	Mindreforbruket skuldast at ein har vakanse, ledig rådgjevarressurs og lavere lønnsutgifter. Grunna lav kapasitet ved PP-kontoret er det ventetid og mindre utgifter til testmateriell o.l.
4010	KULTURSKULEN	2 353 441	2 298 306	55 135	Meirforbruk knytt til lønn.
4011	BIBLIOTEKET	1 337 475	1 193 176	144 299	Meirforbruk knytt til lønn
4012	KULTUR/IDRETT	551 315	811 246	-259 931	Mindreforbruk knytt til lønn, sjukelønsrefusjon og fleire småpostar.
401	Sum Kultur (4010+4011+4012)	4 242 231	4 302 728	-60 497	Meir og mindreforbruket mellom Kultur/idrett/bibliotek og kulturskule er knytt til lønn som fordelar seg på anna måte enn budsjettert. Årsaken er knytt til permisjon og sjukefråvær.
	SUM OPPVEKST/KULTUR	90 658 003	90 022 342	635 661	

Det var eit samla mindreforbruk på 0,6 mill. kroner på dette området.

4.3 Helse, pleie og omsorg

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett-avvik	Forklaring på avvik
3010	STRANDA DISTRIKT - HEIMETENESTENE	14 480 142	13 115 347	1 364 795	Sjå i samanheng med ansvar 3012. For lavt budsjettert regulativ tillegg på område 3010. Mykje bruk av overtid som følge av mangel på personale. Brukt 475.000,- på velferdsteknologi som ikkje var budsjettert. Vikarbyrå sommer-23 var ikkje budsjettert.
3011	STRANDA DISTRIKT - SJUKEHEIMEN	35 675 311	33 426 738	2 248 573	Meirforbruket skuldast i hovudsak meirforbruk på løn og overtid/vikarløn ved ferie då det var feil budsjettert (manglande) i høve ferieavvikling. I tillegg vart det høgare utgifter til medisinar og avg/gebyr/lisensar enn budsjettert og mindre i brukarbetaling enn budsjettert.
3012	STRANDA DISTRIKT - SOLBAKKEN	9 381 924	9 596 715	-214 791	Viser mindreforbruk, men lønnsutgifter/overtid/ferievikar må sjåast i samanheng med

					heimetenesta, då personalet vert brukt på fleire basar.
3014	STRANDA DISTRIKT - LIABYGDA	2 541 766	2 372 177	169 589	Brukt mykje på overtid då det er vanskeleg å rekruttere nattevakter.
3015	STRANDA DISTRIKT - HTF	8 306 182	11 056 834	-2 750 652	Redusert tal på brukarar i 2023. Avslutta avtale med vikarbyrå som følge av dette, anna pers. omdisponert. Mindre overføringar enn budsjettert.
3016	STRANDA DISTRIKT - KJØKKENET	1 909 868	1 892 177	17 691	Balanse
3017	STRANDA DISTRIKT - DAGSENTERET	1 395 803	1 488 784	-92 981	Meir inntekter enn budsjettert. Ikkje innleige av ferievikarar under ferieavviklinga fordi det er sommaren-stengte i 3 veker.
301	<i>Sum Stranda distrikt (3010:3017)</i>	<i>73 690 996</i>	<i>72 948 772</i>	<i>742 224</i>	
302	<i>Sunnylven distrikt</i>	<i>17 065 016</i>	<i>16 453 973</i>	<i>611 043</i>	Vikarbyrå sommar –23 var ikkje budsjettert.
303	<i>Geiranger distrikt</i>	<i>5 398 452</i>	<i>5 465 897</i>	<i>-67 445</i>	Balanse
3040	MØREGATA / BUKOLLEKTIV	24 368 739	26 198 239	-1 829 500	Refusjonar på sjukepengar. Ikkje tilgang på nok vikarar ved sjukdom, vert difor ikkje innleigd for å dekke alt fråværet.
3042	PSYKIATRISK DAGSENTER	902	75 388	-74 486	
3043	AVLASTINGSBUSTAD	390 384	269 925	120 459	Auke i behovet for avlastning born.
304	<i>Sum Hab/Rehab (3040:3043)</i>	<i>24 760 025</i>	<i>26 543 552</i>	<i>-1 783 527</i>	
305	<i>Helsetenesta</i>	<i>22 784 465</i>	<i>20 460 892</i>	<i>2 323 573</i>	Budsjettavviket skuldast vakante legestillingar og behov for innleige av vikarar både for å dekke daglegevakt, fastlegelistene og utekontor i Geiranger og på Hellesylt. Meirforbruk legevakt skuldast høgare utgifter til vikarar enn budsjettert.
3060	SOSIALTENESTA	9 698 027	10 982 330	-1 284 303	Mindreforbruk innan barnevern - tiltak utanfor familie. Ikkje plasserte barn i fosterheim/institusjon.
3061	BARNEVERN FJORD KOMMUNE	0	62 648	-62 648	
3064	FLYKTNINGAR	-7 273 570	-4 588 951	-2 684 619	Mottak av fleire flyktingar i 2023 enn det som det vart budsjettert for i 2022. Fleire av flyktingane kom på slutten av året i 2023, dette fører til at inntektene kjem i 2023 men utgiftene vert i 2024.
3065	FRIVILLEGSENTRALEN	425 725	424 599	1 126	Balanse
306	<i>Sum sosialtenesta (3060:3065)</i>	<i>2 850 182</i>	<i>6 880 626</i>	<i>-4 030 444</i>	
307	NAV	2 978 158	2 128 000	850 158	Avvik skuldast i hovudsak høgare auke i utbetalt sosialstønad enn budsjettert.

HELSE, PLEIE OG OMSORG	149 527 294	150 881 712	-1 354 418	
------------------------	-------------	-------------	------------	--

For Helse, pleie og omsorg var det samla eit mindreforbruk på 1,35 mill. kroner.

4.4 Næring og teknisk

		Rekneskap 2023	Reg. budsjett 2023	Budsjett- avvik	Forklaring på avvik
501	Plan, miljø og næring	3 397 983	3 506 220	-108 237	Avviket skuldast i all hovudsak lågare utgifter enn venta. Dette gjeld særleg innan områda Interkommunale samarbeid/veterinær, konsesjonsavgift, byggesak veileiing og skogbruk.
601	Kommunalteknikk - sjølvkostområda	-13 114 881	-12 973 027	-141 854	Avviket skuldast noko høgare gebyrinntekter enn venta.
610	Kommunalteknikk - veg, park og brann	17 789 880	15 464 841	2 325 039	Avviket skuldast vesentleg høgare kostnader enn venta innan veg og brann. For veg er det vintervedlikehald som er årsaka til overforbruk. For brann skuldast overforbruket i stor grad høgare kostnader til lønn grunna endra avtaler som ikkje var fanga opp i budsjettet, samt vesentlege kostnader knytt til opplæring og vedlikehald av utstyr.
701	Vaktmesterteneste	10 241 548	8 745 233	1 496 315	Avviket skuldast vesentleg høgare kostnadar knytt til energi og reperasjonar av bygg og teknisk anlegg. Mykje av teknisk anlegg er svært gammalt, og det er kostnadskrevjande å få dette reparert.
703	Hus til utleige	-25 008	0	-25 008	
	SUM NÆRING OG TEKNISK	18 289 522	14 743 267	3 546 255	

5. Tiltak for å sikre betryggande kontroll og høg etisk standard i kommunen

Kommunestyret gjorde i sak KOM 070/15 vedtak om etiske retningslinjer for tilsette og folkevalde i Stranda kommune. Retningslinjene pålegg kommunestyret, kommunedirektøren og einingsleiarane å utvise eit leiarskap basert på høg etisk standard. Alle nyttilsette får i tillegg tilsendt til ei kvar tid dei gjeldande etiske retningslinjer. Det skal orienterast om dei etiske retningslinjene ved opplæring av folkevalde.

Stranda kommune har utforma «Retningslinjer for sakshandsaming av politiske saker og fullført sakshandsaming i Stranda kommune». Desse retningslinjene vart lagt fram for kommunestyret i sak 109/17 om kvalitets- og internkontroll.

Kommunen nyttar KF-delegering si digitale løysing for delegeringsreglement. Dette inneber delegering av ansvar og mynde frå kommunedirektøren til kommunalsjefar, stab- / støttefunksjon og einingsleiarar i Stranda kommune. Delegeringsreglementet er revidert og godkjent av kommunestyret i 2021 i hht krav om kvalitets- og internkontroll.

Kommunedirektøren har sett ned eit overordna kvalitetsutval i Stranda kommune. Dokument med utforming av mandat, ansvar og oppgåver for kvalitetsutvalet er lagt fram for kommunestyret i sak 109/17 om kvalitets- og internkontroll. Det er vidare oppretta kvalitetsgrupper i kvar enkelt eining. Kvalitetsgruppene er samansett av einingsleiar, verneombod og tillitsvald eller ein tilsettrepresentant. Kvalitetsgruppene rapporterer til kvalitetsutvalet og arbeidsmiljøutvalet.

Innkjøp er i Stranda kommune delegert frå kommunestyret til kommunedirektøren. Kommunedirektøren har delegert ansvaret vidare til økonomisjefen, som fungerer som innkjøpsansvarleg i kommunen. Det er utforma ei administrativ prosedyre for korleis anskaffingsprosessar skal gjennomførast i Stranda kommune.

Internkontroll

Etter kommunelova §14-7 d) skal det i årsmeldinga gjerast greie for *«tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten»*.

Stranda kommune har eit heilskapleg kvalitetssystem som omfattar tilsette og drifta av kommunen. Kvalitetssystemet er eit viktig verktøy for at kommunen skal oppfylle krav i samsvar med kommunelova sine bestemmingar i kapitel 25 om internkontroll.

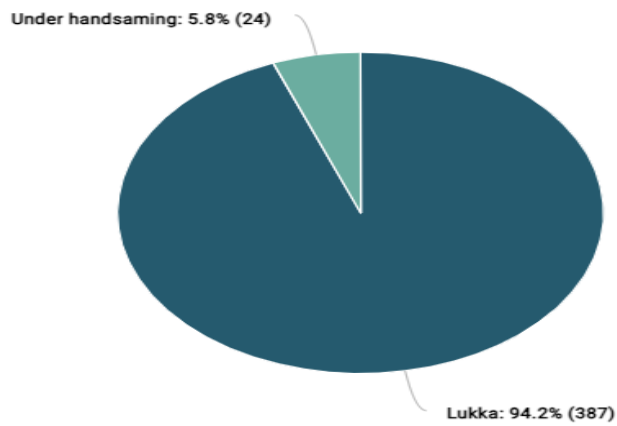
Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeidarane skal kunne utføre arbeidsoppgåvene sine i medhald til lover og forskrifter, avtalt nivå, metode, standard og kvalitet.

Systemet inneheld avviksmul, varslingsmul, dokumentbibliotek, ROS modul, GDPR modul og årshjul og sikrar at Stranda kommune planlegg, organiserer, utfører og held ved like sine aktivitetar i samsvar med gjeldande regelverk og mål for verksemda.

I 2023 er det meldt 411 avvik i Compilo. Kakediagramma nedanfor viser status på avvika, alvorsgrad og fordeling på kategori.

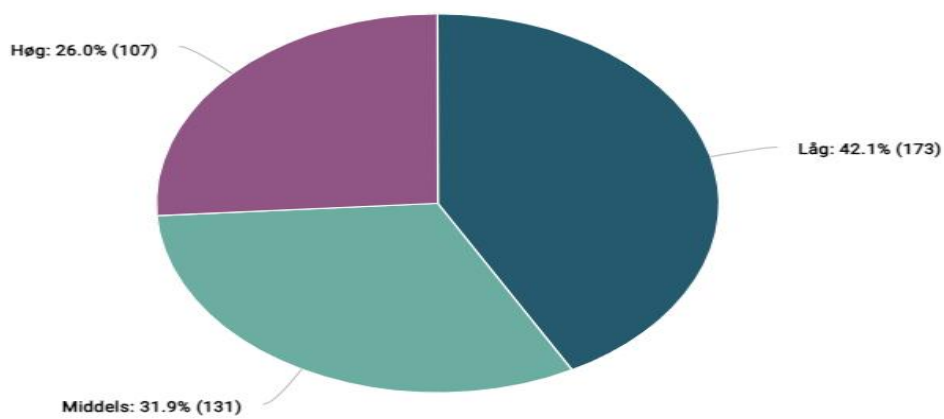
Status

1. jan. 2023 - 31. des. 2023

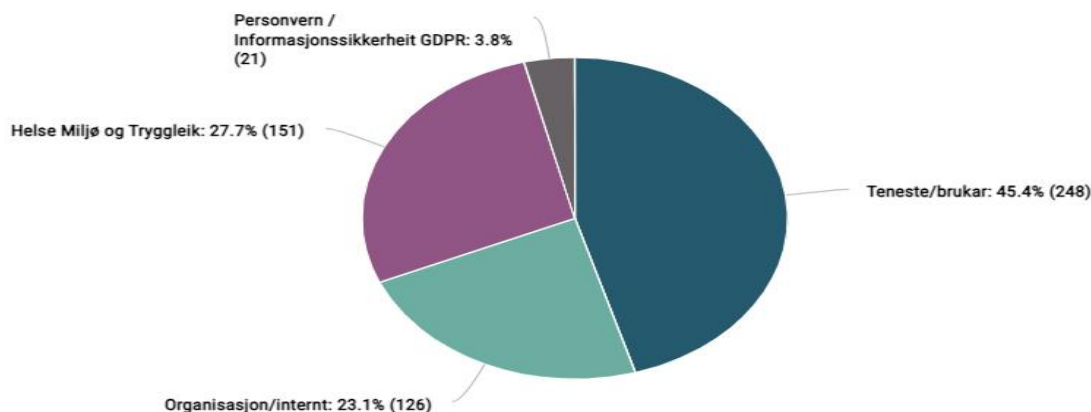
Alvorsgrad

1. jan. 2023 - 31. des. 2023

Kategori

1. jan. 2023 - 31. des. 2023

Ein minner stadig om at avvik skal meldast samtidig som ein arbeider kontinuerleg med opplæring i avvik- og kvalitetssystemet for å få fleire til å rapportere inn avvik og forstå viktigeita av dette.

Stranda kommune kjøper bedriftshelseteneste med Avonova. Tenesta skal dekkje behovet for HMS-oppfølgning og hjelp i høve til § 3-3 i arbeidsmiljølova, forskrift om organisering, leing og medverknad kapittel 13 og forskrift om systematisk HMS-arbeid § 5. Bedriftshelsetenesta skal hjelpe arbeidsgjevar, arbeidstakarane, arbeidsmiljøutval og verneombod med å skape sunne og trygge arbeidstilhøve, ref. § 3-3 i arbeidsmiljølova.

I 2023 har Avonova levert teneste til Stranda kommune innanfor systematisk og førebyggjande HMS arbeid (bistått i arbeid med risikovurderingar, gjennomført lovpålagt helseovervaking og helsesertifiseringar), psykososialt og organisatorisk arbeid (arbeidsmiljøkartleggingar, psykososial risikovurdering og rådgjeving). Avonova har også gitt råd og rettleiing innan sjukefråvær både på system og i enkeltsaker. I tillegg har ein jamleg tilsyn frå Arbeidstilsynet som kan medføre pålegg med krav om at BHT skal vere deltakande i lukking av pålegga. Avonova har levert årsrapport for tenester levert i 2023. Rapporten er handsama i arbeidsmiljøutvalet.

Informasjonssikkerheit og personvern

Kommunen behandlar store mengder personopplysningar i sitt daglege arbeid. Dette fordrar gode rutinar for informasjonssikkerheit og personvern. Det gjennomførast årleg kompetansehevande tiltak i kommunen, som har som mål å bevisstgjere og auke kompetanse innan fagområdet. I tillegg gjennomfører kommunen leiinga sin gjennomgang ein gong i året, der utvida kommuneleiing, arkiv, personvernombod og IT er deltakarar. Leiinga sin gjennomgang er ein intern gjennomgang av internkontrollsystem knytt til fagområdet, samt gjennomgang av avvik/hendingar og tiltak, for å støtte ei løpande forbetring av organisasjonen sitt arbeid.

Sikkerheitsarbeidet i kommunen er p.t organisert slik at sikkerheitsansvarleg saman med IT har mykje av det daglege arbeidet. I tillegg har vi personvernombodteneste frå IKAMR som ein rådgivande funksjon for GDPR-området Det blir arbeidd for å opprette nye roller og strukturar med mål om å:

- Betre vedlikehald/bruk av IT-system.
- Spreie kompetanse knytt til fagområdet.
- Auke kompetanse og bevisstgjerjing knytt til behandling av personopplysningar

Likestilling og diskriminering

Etter kommunelova § 14-7 andre ledd bokstav e og f skal det i årsmeldinga gjerast greie for den faktiske tilstanden når det gjeld kjønnslikestilling og kva kommunen gjer for å oppfylle aktivitetsplikta etter likestillings – og diskrimineringslova § 26.

Av 387 faste tilsette i Stranda kommune er 95 menn og 292 kvinner. Tabell 5 nedanfor syner utviklinga i kjønnsfordeling dei siste åra.

Tal tilsette fordelt på kjønn 2021		Tal tilsette fordelt på kjønn 2022 (Nedgangen i årsverk 2021 til 2022 er knytt til tilsette som har slutta og ikkje erstatta samt vakansar).		Tal tilsette fordelt på kjønn 2023	
Kvinner	313	Kvinner	300	Kvinner	292
Menn	95	Menn	91	Menn	95
Totalt	408	Totalt	391	Totalt	387

I 2023 hadde kommuneleiinga 1 mann og 3 kvinner - og Stranda Hamnevesen KF hadde kvinneleg hamnesjef.

På einingsleiarnivå i kommunen er det 11 kvinner og 3 menn. I kommunedirektøren sin stab (personal, lønn/ pensjon, IKT, økonomi/ rekneskap og servicekontor) er 3 menn og 8 kvinner. Ein opplever at det tradisjonelle kjønnsrollemønsteret går igjen i kommunen; stort sett kvinner i omsorgs- og reinhaldaryrke. Kvinnene overtek og meir i skuleverket/undervisning spesielt på barnetrinnet (1.- 7. kl.), medan menn er overrepresentert i tekniske stillingar. Mest skeiv fordeling har ein i barnehagane (stor overvekt av kvinner) og i brann- og redningskorpset og teknisk uteseksjon (nesten berre menn). Delen av menn i omsorgsyrka er også svært liten.

Lønsmessig er det liten skilnad på kvinner og menn innan dei respektive nivåa.

Kvinner har i større grad enn menn deltidsstillingar. Ein stor del av deltidsarbeidet er frivillig som følgje av m.a. ansvar for små born. Det er utarbeidd interne retningslinjer for å redusere delen av uønskt deltid i Stranda kommune. Retningslinjene forpliktar både leiarar og tillitsvalde på alle nivå. Ein har eit kontinuerleg fokus på å redusere den ufrivillige deltida. Når stillingar vert ledige søker ein så langt drifta tillèt det å auke opp stillingsstorleiken for dei som ønskjer det. I tillegg vurderer den einskilde einingsleiar jamleg eigne stillingsressursar og løysningar innanfor eiga eining. Det vert og sett på alternative løysningar på tvers av einingar og fagområde.

Frå 1. januar 2023 fekk arbeidsmiljølova nye reglar som styrka deltidsstilsette si moglegheit til å oppnå heil stilling; normgivande bestemming om at heiltid er hovudregelen i arbeidslivet, plikt til å

drøfte og dokumentere behovet for deltid samt fortrinnsrett for deltidstilsette til ledige vakter og ekstravakter i staden for ekstern innleige. Dette vert praktisert.

I rekrutteringsprosessar skulle ein sett fleire menn søkje til stillingar innan helse/omsorg og barnehage, og tilsvarande at kvinner i større grad søker seg til tekniske stillingar. I røynda handlar det likevel om å få kvalifiserte søkjarar, i betydinga både formelt kvalifiserte og personleg eigna til jobben. Kommunen er sjeldan i ein situasjon der ein til dømes kan velje det kjønnet som er underrepresentert.

Stranda kommune har følgjande tiltak for å fremje likestilling:

1. Like moglegheiter til etter- / vidareutdanning.
2. Seniortiltak: Tilrettelegging av oppgåver og/eller arbeidstid, naudsynt kompetanseheving, ekstra fridagar eller tillegg i lønn jf. seniorpolitiske retningslinjer.
3. Tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne eller som av andre årsaker har behov for personleg tilpassing.
4. Rutinar mot mobbing og trakassering.
5. Rutinar for konflikthandtering.
6. Retningslinjer for uønska deltid.
7. Eventuelle urimelege skeivskapar i løn mellom kjønn og grupper blir forsøkt retta opp i lokale lønsforhandlingar. Slike skeivskapar kan oppstå mellom anna som følgje av nyttilsetjingar gjennom året. Eit av måla i lønspolitisk plan er formulert slik: *“Løn skal fremje og ivareta likestilling mellom kjønn og medverke til at kvinner og menn vert behandla likt i vurdering av løn og avansement”*. Kommunen utarbeidar vidare ei lønnsversikt fordelt på kjønn i samband med lokale lønsforhandlingar kvart år, som arbeidstakarorganisasjonane får utdelt.

Stranda kommune har ikkje eit eige likestillingsutval. Saker innanfor området vert handsama av det partsamansette utvalet (PAU).

Inkluderande arbeidsliv og sjukefråvær

IA avtalen 2019- 2024 omfattar no heile det norske arbeidslivet. Arbeidsplassen er hovudarenaen for IA- arbeidet. Eit godt partssamarbeid er ein føresetnad for å lykkast med IA- arbeidet. Både leiing, tillitsvalde og verneombod har viktige roller i arbeidet.

Med bakgrunn i nasjonal IA- avtale har Stranda kommune utarbeidd egne mål for arbeidet lokalt:

1. Stranda kommune vil arbeide for at det totale sjukefråværet ikkje skal overstige 6 %.
2. Stranda kommune vil ha auka fokus på dei langtidssjukmelde og arbeide for å få dei tilbake i arbeid.
3. Stranda kommune vil arbeide aktivt for å legge til rette slik at arbeidstakar skal kunne stå lengst mogleg i arbeid.

Måla skal evaluerast og eventuelt reviderast i 2024.

Sjukefråværet (eigemeldt og sjukemeldt) i Stranda kommune frå 1. januar til og med 31. desember 2023 var på 9,6%, mot 9,7% i 2022 og 10,8% i 2021. Fråværet er høgst innanfor pleie og omsorgstenesta, dette er også trenden nasjonalt. Å skaffe personell med rett kompetanse for å dekke fråværet er vanskeleg. Konsekvensen har vore tidvis auka arbeidspress på tilsette i form av

ekstravakter og overtid, då heile døgnet skal dekkast opp med kompetanse for å sikre forsvarlege tenester.

Einingsleiarane lagar kvart år ei framstilling av eige sjukefråvær der ein forklarar både kortids og langtidsfråvær i si eining og korleis ein arbeider med sjukefråværet. Saka vert handsama av arbeidsmiljøutvalet i januar/februar kvart år. I 2023 gjennomførte NAV arbeidslivssenter prosjektet "arbeid i helse" på Stranda distrikt avd. heimetenesta. Eining for habilitering/ rehabilitering skal etterkvart inn i eit tilsvarande prosjekt.

Eit systematisk og kontinuerleg arbeid er viktig om ein skal lukkast med å redusere sjukefråværet. Både bedriftshelsetenesta, arbeidslivssenteret og NAV lokalt er «gode hjelparar» som vi brukar aktivt der det er nødvendig. Arbeidsmiljøet handlar om dei tilsette og arbeidet, opplevd kontroll på oppgåver og arbeidsmengde og tillit til leiar m.m. Kulturen og utfordringane er ulik frå eining til eining. Det er difor viktig for AMU og kvalitetsutvalet å lytte til kva den enkelte eining måtte ha behov for.

Stranda kommune har i samarbeid med bedriftshelsetenesta revidert prosedyra for oppfølging av sjukefråvær. Prosedyren har fått eit auka fokus på kva ein kan gjere for å førebyggje sjukefråvær hos den enkelte, kva som er/ kan vere arbeidsrelatert sjukefråvær og ein har tydeleggjort kva som er arbeidstakar og arbeidsgivar sitt ansvar i arbeidet.

Å redusere sjukefråværet er vanskeleg og tidkrevjande, men med systematisk arbeid og kontinuerleg fokus er målet å snu trenden ein har sett siste åra.

Rekruttering og kompetanse

Å sikre tilstrekkeleg arbeidskraft med rett kompetanse er avgjerande for å løyse oppgåver og utfordringar tilfredsstillande i åra framover. I tida vi går inn med stramme rammer og ei aldrande befolkning er det viktig å bruke ressursane og kompetansen ein har til rådighet på best mogleg måte. Rekrutteringsutfordringane i 2023 er knytt til rekruttering av stillingar med krav om høgskulekompetanse innanfor helse og omsorg (sjukepleiar og vernepleiar). Spesielt utfordrande har det vore å få rekruttert høgskulekompetanse til stillingar på natt. Å rekruttere helsefagarbeidarar er også vanskeleg. For tida er 9 av våre tilsette (inkludert to lærlingar) under helsefagarbeidarutdanning. Ein har i 2023 lykkast med å rekruttere to nye legar. Den siste legeheimelen er pt. utlyst.

Å rekruttere til Geiranger skule og barnehage har vore utfordrande i 2023. I rekrutteringsprosessen har ein difor måtte tilby dekkja husleige for ein avgrensa periode, og høgare løn for å få tilsett i stillingane. Desse tiltaka er drøfta med tillitsvalde

Ein har ikkje tilsett psykolog i 2023, arbeidet med å rekruttere vil halde fram i 2024

Stranda kommune vil vere avhengig av godt kvalifiserte medarbeidarar i framtida, og fleire medarbeidarar vektlegg moglegheita til kompetanseutvikling høgt. Ei viktig oppgåve er å legge til rette slik at våre tilsette får styrka kompetansen sin. Dette er eit viktig tiltak både for å rekruttere og behalde arbeidstakarar. I tillegg er godt leiarskap, eit trygt arbeidsmiljø og gode tenester viktige faktorar for å behalde tilsette. Det skjer mykje god kompetanseheving innanfor alle tenesteområda i organisasjonen. Kompetansehevinga er finansiert delvis gjennom statlege og fylkeskommunale tilskot, bruk av fond og noko midlar frå drift. Det er avgrensa midlar avsett til kurs og opplæring, noko som betyr at ein må vere bevisst på å søkje kompetansmidlar der dette er mogleg.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 15/24	Stranda kontrollutval	14.05.2024

Rapport frå revisor etter årsoppgjeret 2023 Stranda kontrollutval

Sekretariatet si tilråding:

Stranda kontrollutval tek rapporten etter årsoppgjeret 2023 frå revisor til vitande.

Bakgrunn:

I høve kommunelova § 23-2 a) skal kontrollutvalet sjå til at kommunen sine rekneskap blir revidert på ein trygg måte, og ifølge kommunelova § 24-2, 3. ledd skal revisor rapportere om sitt arbeid og resultat av sin revisjon til kontrollutvalet.

Samtidig med behandlinga frå kontrollutvalet av uttale til årsrekneskapen og årsmeldinga, er det ikkje uvanleg at utvalet også får seg lagt fram ei oppsummering av utført rekneskapsrevisjon for året. Her kan det komme fram funn som revisor har vurdert som ikkje vesentleg for revisors melding. I tråd med kontrollutvalet sitt "sjå til" ansvar er det likevel formålstenleg at kontrollutvalet er gjort kjent med desse funna.

Oppdragsansvarleg revisor Kathrin Haram vil kommentere vedlagde rapport på kontrollutvalet sitt møte 14. mai 2024.

Vedlegg

Revisor sin rapport etter årsoppgjeret 2023 - Stranda kommune

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

REGNSKAPSREVISJON

Stranda kommune

Årsoppgjør rapport 2023

Endelig rapport

MAI 2024

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Møre og Romsdal Revisjon SA er et samvirkeforetak eid av kommunene Aure, Averøy, Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal, Tingvoll, Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde, Rauma, Sunndal, Vestnes, Fjord, Giske, Sula, Stranda, Sykkylven, Haram og Ålesund samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre revisjonstjenester for eierne. Hovedkontoret ligger i Kristiansund og det er avdelingskontorer i Ålesund, Molde og Surnadal.

Tidligere rapporter fra Møre og Romsdal Revisjon SA kan hentes på vår hjemmeside:

www.mrrevisjon.no

INNHOOLD

1	INNLEDNING	2
2	ÅRSOPPGJØRSREVISJON	2
2.1	Rapportens innhold	3
3	REVISJONSBERETNING	3
4	ÅRSREGNSKAPET	3
4.1	Finansielle stilling	4
5	SKRIFTLIGE PÅPEKNINGER FRA REVISOR (KOML. § 24-7).....	4
6	REVISJONSTILNÆRMING.....	6
6.1	Regnskapsrapportering.....	6
6.2	Salgsområdet	7
6.3	Innkjøps/kostnadsområdet	8
6.4	Driftsmidler/investeringer	9
6.5	Lønnsområdet	10
6.6	Overføringsområdet.....	11
6.7	Finansområdet	12
7	FUNN VED REVISJONEN OG OPPSUMMERING	13
7.1	Listeførte feil	13
7.2	Funn og anbefalinger fra områdene	13
7.3	Oppsummert.....	14
8	ATTESTASJONER OG SÆRATTESTASJONER I 2023	14

1 INNLEDNING

Formålet med regnskapsrevisjon i kommuner er å gjøre revisor i stand til å avgi en uttalelse om hvorvidt kommunens årsregnskap i det alt vesentlige er avlagt i samsvar med lov forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Vår revisjon av årsregnskapet skal bidra til økt tillit til den økonomiske informasjon som gis fra administrasjonen til kommunestyret og øvrige brukere av årsregnskapet. Revisjonen skal også medvirke til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

Regnskapsrevisjon i kommunal sektor er nærmere regulert i kommunelovens kapittel 24.

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov – herunder forenklet etterlevelseskontroll.

Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Videre skal revisor rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

I samsvar med kommuneloven og gjeldende revisjonsstandarder vil revisor avgi revisjonsberetning til årsregnskapet til kommunestyret med kopi til kontrollutvalget.

2 ÅRSOPPGJØRSREVISJON

Årsoppgjørrevisjon er revisjon av kommunens og eventuelle foretaks regnskap og økonomiske situasjon ved utgangen av et regnskapsår.

Formålet med årsoppgjørrevisjon er å sikre at kommunens lovpålagte regnskapsskjema oppfyller gjeldende lovkrav og at årsregnskapet gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember i regnskapsåret, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen er i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

I tillegg er det revisors oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Revisor skal også påse at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Ferdigstilt årsoppgjør rapporteres til kontrollutvalget for å gi kontrollutvalget trygghet for at revisjonen er gjennomført i tråd med lover og retningslinjer, og å sikre at kontrollutvalget blir informert om eventuelle viktige forhold som kan bli avdekket gjennom revisjonen.

2.1 RAPPORTENS INNHOLD

Ifølge kommunelovens §24-2, 3.ledd skal revisor rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Denne rapporten er utarbeidet for å forklare vår revisjon av årsregnskapet noe mer detaljert enn det som fremkommer av revisjonsberetningen. Rapporteringen tar utgangspunkt i dokumentet «Overordnet revisjonsstrategi – revisjonsplan», som tidligere er lagt frem for kontrollutvalget og angir revisors fokusområder for regnskapsåret 2023.

3 REVISJONSBERETNING

Revisjonsberetningen er datert 15. april 2024 og er en normalberetning. Det innebærer at revisjonen ikke har avdekket eller påvist vesentlige feil eller mangler i kommunens rapportering som krever forbehold eller presiseringer i revisjonsberetningen.

4 ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet er avlagt innen lovens frist, og inneholdt alle pliktige oversikter og noter iht forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner. Vi har ikke avdekket vesentlige feil eller mangler med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Driftsregnskapet er avlagt med et netto negativt driftsresultat på kr 25 264, i fjor utgjorde dette kr 3 137 929. Årets avsetning til disposjonsfond utgjør kr 1 151 175.

I regulert budsjett var netto negativt driftsresultat beregnet til kr 4 679 950, og det er dermed en forbedring på kr 4 654 686.

Investeringsregnskapet viser investeringsutgifter på kr 41 367 476 mot budsjettet kr 81 264 625. Investeringsinntekter utgjør kr 42 876 972, av dette er bruk av lån kr 35 529 036.

Balansen gir informasjon om kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital. Det er derfor viktig at denne til enhver tid viser mest mulig riktige verdier. Vi har kontrollert at administrasjonen har foretatt en gjennomgang av balansepostene iht. bokføringslovens krav til dokumentasjon. Dette er oppsummert per område under avsnittet revisjonstilnærming – årsoppgjør.

Vi har kontrollert at regnskapstallene i årsberetningen er konsistente med det avlagte årsregnskapet og at årsberetningen inneholder alle pliktige opplysninger i henhold til kommuneloven §14-7. Årsberetningen gir etter vår mening en god beskrivelse av den økonomiske situasjonen i Stranda kommune og inneholder pliktige opplysninger.

4.1 FINANSIELLE STILLING

Kommunene skal forvalte økonomien sin slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Som et ledd i dette må alle kommuner vedta finansielle måltall. Dette fungerer som et verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi.

Gjeldende måltall for Stranda kommune er

1. Netto driftsresultat skal over tid utgjøre minimum 1,75% av brutto driftsinntekter
 - a. For Stranda kommune utgjør dette -0,01% pr 31.12.2023 og er en nedgang på 0,69% fra fjoråret
2. Disposisjonsfondet skal minimum utgjøre 10% av brutto driftsinntekter
 - a. For Stranda kommune utgjør dette 1,5% pr 31.12 2023 og er en økning på 0,1% fra fjoråret
3. Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal maks 100 %
 - a. For Stranda kommune utgjør dette 136,2% pr 31.12 2023 som er en reduksjon fra fjoråret med 5,7%

5 SKRIFTLIGE PÅPEKNINGER FRA REVISOR (KOML. § 24-7)

I henhold til kommunelovens §24-7 skal revisor gi skriftlige meldinger om:

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp etter første ledd, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Oppsummert nummererte brev for Stranda kommune;

Revisor brev nr. 1/2020 – etterlevelseskontroll 2019

Modifisert uttalelse etter forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga.

- Avvik i etterlevelse av reglene om beregning av tilskudd til private barnehager etter forskrifta

Revisor brev nr. 2/2021 – etterlevelseskontroll 2020

Modifisert uttalelse etter forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga.

- Avvik i etterlevelse av reglene for selvkost.

Status:

Revisorbrev blir fulgt opp løpende for å påse etterlevelse av regelverk og retningslinjer.
Det er ingen uavklarte forhold pr 31.12.2023.

6 REVISJONSTILNÆRMING

6.1 REGNSKAPSRAPPORTERING

Regnskapsrapportering	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk handlingsrom (gjeldsgrad) • Tertialrapportering og offisielt regnskap • Årsoppgjørskonferanser/avslutning og strykninger • Bruk av fond • Budsjettjustering og budsjettavvik • Generelle IT-kontroller 	<p>Middels anslått risiko (før kontrolltesting):</p> <p>Kommunestyret har et ansvar for at økonomi og handlingsrom skal være forsvarlig over tid.</p> <p>Alltid risiko for feil i forbindelse med regnskapsavleggelsen, flere manuelle posterings og lite rutinemessig arbeid.</p> <p>Test av kontroller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test av ledelseskontroller: Tertialrapportering til kommunestyret • Test av generelle IT-kontroller • Budsjettoppfølgning <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av regnskapsskjema iht lovkrav • Kontroll av årsoppgjørskonferanser • Regnskapsoversikter henger sammen • Nødvendige noteopplysninger er utarbeidet • Avstemming av kretsløp er foretatt (Egenkapital, arbeidskapital og anleggsmidler/langsiktig gjeld) • Budsjettkontroll • Kontroll av årsmeldingen – inkl. vurdering av budsjettavvik og premissavvik • Avsluttende analytiske kontroll

6.2 SALGSOMRÅDET

Salgsområdet	Angrepsvinkel: Substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salgs- og leieinntekter (drift) • Kundefordringer (balanse) • Andre kortsiktige fordringer (balanse) • Ordinær merverdiavgift • Selvkost 	<p>Lav anslått risiko:</p> <p>Stor grad av rutinemessige løpende transaksjoner, lite bruk av skjønn og estimat.</p> <p>Ordinær merverdiavgift trekker risiko noe opp.</p> <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Detaljkontroll brukerbetaling og salgsinntekter, herav kontroll av bruk av riktige satser • Kontroll selvkost – etterberegning og fond • Periodiseringskontroll – henført til riktig år • Aldersfordelt reskontro kundefordringer/andre kortsiktige fordringer (vurdere tapsavsetning, innbetalingskontroll og eksterne bekreftelser) • Totalavstemming av ordinær merverdiavgift

6.3 INNKJØPS/KOSTNADSOMRÅDET

Innkjøp/kostnadsområdet	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjøp av varer og tjenester (drift) • Merverdiavgiftskompensasjon • Leverandørgjeld (balanse) • Annen kortsiktig gjeld (balanse) 	<p>Middels anslått risiko:</p> <p>Stor grad av rutinemessige løpende transaksjoner. Tvungen attestasjons- og anvisningsrutine for inngående faktura, men fakturaene behandles på mange ulike enheter med varierende forståelse av kontrollrutinen. I tillegg er det ofte snakk om høge beløp som trekker risikoen noe opp.</p> <p>Test av kontroller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av attestasjon og anvisning <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Bilagskontroll - detaljkontroll • Periodiseringskontroll – henført til riktig år • Kontroll av leverandørgjeld – reskontroll og betalingskontroll av vesentlige gjeldsposter • Verifisert avsetninger og annen kortsiktig gjeld

6.4 DRIFTSMIDLER/INVESTERINGER

Driftsmidler/Investeringer	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i varige driftsmidler (investering) • Salg av varige driftsmidler (investering) • Avskrivning/ motpost avskrivning (drift) • Bruk av lån/ lovlig finansiering (investering) • Skille mellom drift og investering • Anleggsmidler (balanse) 	<p>Middels anslått risiko:</p> <p>Stor grad av rutinemessige løpende transaksjoner. Tvungen attestasjon og anvisningsrutine for inngående faktura. Komplisert regelverk og skjønsmessige vurderinger knyttet til skille mellom drift og investering, samt vurdering av levetid på anleggsmidlene, øker risiko for vesentlige feil.</p> <p><u>Test av kontroller:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av attestasjon og anvisning <p><u>Substanshandlinger:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Bilagskontroll – detaljkontroll • Prosjektgjennomgang – inkl. kontroll skille drift/investering • Avslutning av investeringsregnskapet – gjennomført i tråd med lov og forskrift • Kontroll av bokført verdi av anleggsmidler – avskrivninger, tilganger og avganger

6.5 LØNNSOMÅDET

Lønnsområdet	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lønnskostnader • Sosiale kostnader • Pensjon 	<p>Lav anslått risiko:</p> <p>Rutinemessige månedlige beløp for fast lønn. Noe mer komplekst (forsystemer, manuelle grunnlag etc.) for variabel lønn. Høyt volum/størrelse, men mindre beløp for enkelttransaksjoner.</p> <p>Test av kontroller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av attestasjon og anvisning av timer og reiseregninger <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Nyansettelser – kontroll av riktig registrerte opplysninger i HRM • Oppdaterte riktige satser i HRM fra lokale forhandlinger og hovedtariffavtalen • Pensjon – kontroll tilknytning mot pensjonskasse • Kontroll avstemming lønnsystem og regnskapssystem • Totalavstemming lønn inkl. kontrolloppstilling • Krav sykepenges – kontroll og krav • Totalavstemming pensjon inkludert balanseposter

6.6 OVERFØRINGSOMRÅDET

Overføringsområdet	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Overføringsinntekter:</u> • Rammetilskudd (drift) • Inntekts- og formuesskatt (drift) • Eiendomsskatt (drift) • Andre skatteinntekter (drift) • Andre overføringer og tilskudd fra staten (drift) • Overføring og tilskudd fra andre (drift) • Tilskudd fra andre (investering) • <u>Overføringsutgifter:</u> • Overføring og tilskudd til andre (drift) • Tilskudd til andres investeringer (investering) 	<p>Lav anslått risiko:</p> <p>Overføringsinntekter består hovedsakelig av overføringer fra staten som kan total-avstemmes mot ekstern dokumentasjon.</p> <p>Overføringsutgifter kontrolleres i stor grad mot vedtak og/eller budsjett, samt analytisk kontroll med sammenligning mot budsjett og tidligere år</p> <p>Test av kontroller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av attestasjon og anvisning av faktura • Kontroll av at tilsagn/vedtak ligger ved <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Kontroll merverdiavgiftskompensasjon termin 1-6 • Rammetilskudd, inntekts- og formuesskatt er avstemt mot oversikter fra staten • Periodiseringskontroll – henført til riktig år • Kontroll av tilskudd – (særattestasjoner på enkelte tilskudd) • Detaljkontroll av andre overføringsinntekter/ - utgifter

6.7 FINANSOMRÅDET

Finansområdet	Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger
<p>Risiko transaksjonsklasser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renteinntekter og renteutgifter (drift) • Avdrag på lån (drift) • Utbytter (drift) • Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler (drift) • Investering i aksjer og andeler (investering) • Salg av finansielle anleggsmidler (investering) • Utlån av egne midler (investering) • Avdrag på lån (investering) • Utdeling fra selskaper (investering) <p>Risiko balanseposter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bankinnskudd og kontanter • Aksjer og andeler • Andre finansielle plasseringer • Fond • Kapitalkonto • Gjeld til kredittinstitusjoner • Annen gjeld (obligasjons- og sertifikatlån) • Utlån • Ubrukte lånemidler 	<p>Middels anslått risiko:</p> <p>Finansområdet er et komplekst område sammensatt av mange transaksjonsklasser med ulik risikovurdering.</p> <p>Test av kontroller:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bankavstemming <p>Substanshandlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analytisk kontroll – høst og avslutning • Kontrollberegning minimumsavdrag • Finans –inntekter og utgifter - gjennomgått og kontrollert mot eksterne oppgaver • For utlån som er lånefinansiert er det kontrollert at mottatt avdrag er brukt til å betale avdrag på innlån, eller avsatt til bundet fond til dette formålet • Etterlevelse av finansreglementet • Kontroll av balanseposter mot ekstern dokumentasjon: <ul style="list-style-type: none"> ○ Langsiktig gjeld ○ Likvide midler ○ Aksjer og andeler ○ Utlån inkl. startlån ○ Kortsiktig gjeld (periodiserte kostnader, påløpte renter) ○ Kortsiktig fordringer (opptjente inntekter, påløpte renter) ○ Fond

7 FUNN VED REVISJONEN OG OPPSUMMERING

7.1 LISTEFØRTE FEIL

Kommentar	Korrigerede feil (NOK)	Ikke korrigerede feil (NOK)
Ingen		

7.2 FUNN OG ANBEFALINGER FRA OMRÅDENE

Regnskapsrapportering:

- Anbefaler å legge ved bevillingsskjema i budsjettendringssaker, slik at nye budsjettrammer kommer klart fram.

Salgsområdet:

- Ingen

Innkjøpsområdet:

- Ingen

Driftsmiddelområdet:

- Kommunen er i gang med en gjennomgang av anleggsmidlene i balansen i forhold til eksistens og verdivurdering opp mot KRS 9 Nedskrivning av anleggsmidler. Vi anbefaler at dette arbeidet videreføres og at det utarbeides en oversikt over kommunens eiendommer.

Overføringsområdet:

- Det er bra at bundne fond i stor grad knyttes mot prosjektnummer. Vi anbefaler at det for bundne fond utarbeides en oppdatert oversikt over tilskudd, formål og rapporteringsfrist.

Lønnsområdet:

- Administrasjonen er informert om at skattetrekkkonto skal brukast også for utleggstrekk.

Finansområdet:

- Ingen

7.3 OPPSUMMERT

Årsregnskapene synes avlagt i tråd gjeldende lovkrav (kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk) og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av de finansielle stillingene til de ulike enhetene

Dokumentasjon og avstemminger synes i all vesentlighet å være forelagt oss i tråd med lov om god bokføringsskikk

8 ATTESTASJONER OG SÆRATTESTASJONER I 2023

Vi har gjennomført følgende attestasjoner og særattestasjoner i 2023:

- Merverdiavgiftskompensasjon:
 - 1.termin 2023
 - 2.termin 2023
 - 3.termin 2023
 - 4.termin 2023
 - 5.termin 2023
 - 6.termin 2023
- Helsedirektoratet – ISA 805 Særlige hensyn ved revisjon av enkeltstående regnskapsoppstillinger og spesifikke elementer, kontoer eller poster i en regnskapsoppstilling – Styrking av legevaktjenesten i distriktskommuner
- Helsedirektoratet – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – Rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Helsedirektoratet – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – Rapportering særlig ressurskrevende helse og omsorgstjenester
- Helsedirektoratet – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Helsedirektoratet – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – Nasjonal ALIS og veiledning – spesialisering i allmenntjenestemedisin
- Statsforvalteren – ISA 805 Særlige hensyn ved revisjon av enkeltstående regnskapsoppstillinger og spesifikke elementer, kontoer eller poster i en regnskapsoppstilling – Kompetanse og innovasjonstilskudd
- Møre og Romsdal fylkeskommune – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – «Det store bildet», tettstedprogram Geiranger
- Kommunestyret i Stranda – ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger – Reglement for Stranda kommunes finans- og gjeldsforvaltning

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Hovedkontor: Kristiansund

Avdelingskontor: Ålesund, Molde, Surnadal

Eiere:

Aure, Averøy, Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal, Tingvoll, Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde, Rauma, Sunndal, Vestnes, Fjord, Giske, Sula, Stranda, Sykkylven, Haram og Ålesund. Møre og Romsdal fylkeskommune.